

MONITORING RUCHU TURYSTYCZNEGO

TURYSTYCZNY TORUŃ 2022

RAPORT KOŃCOWY

EDYCJA XVIII

MIASTO
TORUŃ

Ośrodek Informacji
Turystycznej w Toruniu

DOKUMENT PRZYGOTOWANY

NA ZLECENIE URZĘDU MIASTA TORUNIA

MONITORING RUCHU TURYSTYCZNEGO „TURYSTYCZNY TORUŃ 2022”

RAPORT KOŃCOWY

Ośrodek Informacji Turystycznej w Toruniu

Opracowanie danych:

Mateusz Ruciński

Konsultacje eksperckie:

Dr Andrzej Anszperger

Piotr Gajewski

Paulina Łukaszewska

Henryk Miłoszewski

Piotr Różański

Szymon Wiśniewski

Fotografia na 1. i 2. stronie: OIT

Toruń

Marzec 2023

SPIS TREŚCI

Spis treści	3
1 Metodologia i charakterystyka badań	4
1.1 Branża turystyczna w okresie luzowania reżimu sanitarnego oraz wojny w Ukrainie	5
1.2 Badanie ankietowe w roku 2022	5
2 Wielkość ruchu turystycznego w Toruniu w 2022 roku	6
2.1 Liczba miejsc noclegowych w Toruniu w 2022 roku	6
2.2 Korzystający z noclegów w 2022 roku	7
2.3 Korzystający z atrakcji turystycznych w 2022 roku	9
2.4 Korzystający z usług przewodnickich w 2022 roku	9
2.5 Szacowana wielkość ruchu turystycznego w Toruniu w 2022 roku	9
3 Analiza struktury ruchu turystycznego, opinii turystów o mieście oraz o ofercie turystycznej torunia w świetle badań ankietowych	11
a. Charakterystyka osób przyjeżdżających do Torunia w 2022 roku	11
3.1.1 Charakterystyka turystów pod względem demograficznym	11
3.1.2 Charakterystyka turystów pod względem geograficznym	13
3.1.3 Charakterystyka turystów ze względu na wykorzystany środek transportu	15
3.1.4 Charakterystyka respondentów ze względu na główny cel podróży	16
3.1.5 Charakterystyka turystów ze względu na towarzystwo w trakcie podróży	16
3.1.6 Charakterystyka respondentów ze względu na częstotliwość wizyt w Toruniu	17
3.1.7 Charakterystyka respondentów ze względu na długość pobytu w Toruniu	17
3.1.8 Charakterystyka respondentów ze względu na źródło pozyskiwania informacji o Toruniu	18
3.1.9 Charakterystyka respondentów ze względu na wybrany rodzaj zakwaterowania	19
3.1.10 Charakterystyka respondentów ze względu na sposób znalezienia noclegu	20
b. Baza noclegowa w opinii respondentów	20
c. Wykorzystanie form obsługi ruchu turystycznego przez respondentów	22
d. Baza gastronomiczna w opinii respondentów	22
e. Opinie odwiedzających o wybranych elementach wizerunku turystycznego miasta	23
f. Skojarzenia z Toruniem turystów odwiedzających miasto	23
g. Powody szczególnego niezadowolenia respondentów z pobytu w Toruniu	24
h. Szacunkowe wydatki turystów	25
i. Okolice odwiedzane przy okazji pobytu w Toruniu	25
j. Rekomendacja Torunia jako destynacji turystycznej i deklaracja ponownego przyjazdu do Torunia przez respondentów	26
k. Ranking najczęściej odwiedzanych miejsc oraz zwiedzanych zabytków Torunia	27
4 Podsumowanie	29

1 METODOLOGIA

I CHARAKTERYSTYKA BADAŃ

Monitoring Ruchu Turystycznego: Turystyczny Toruń 2023 to XVIII edycja raportu Ośrodka Informacji Turystycznej z badań nad przyjazdowym ruchem turystycznym w Toruniu.

Od 2005 roku głównym celem *Monitoringu...* jest dostarczanie danych nt. struktury ruchu turystycznego w Toruniu i jego wielkości. Płynące z systematycznych badań wnioski są pomocne m.in. w kreowaniu danych produktów turystycznych oraz przy realizowaniu przez Urząd Miasta oraz toruńską branżę turystyczną długofalowych działań promocyjnych. Wyniki zawartych w raporcie analiz kierowane są więc przede wszystkim do władz Torunia i przedsiębiorców, ale także do wszystkich tych, których niniejsza tematyka interesuje.

Badanie ruchu turystycznego jest procesem wielowątkowym i niestandardowym dla każdego analizowanego obszaru, przy którym niełatwo jest pozyskać dokładne dane dotyczące liczby turystów odwiedzających określony teren. Od początku prowadzonych badań (2005 r.) istotną rolę pełnią w tym przypadku dane odnoszące się do stopnia wykorzystania bazy noclegowej w mieście, które opracowuje Główny Urząd Statystyczny (GUS). Ich analiza wykazuje, że są one obarczone błędem związanym z niedoszacowaniem wielkości bazy noclegowej. Stan ten wynika z funkcjonowania w branży turystycznej (jak i każdej innej) tzw. szarej strefy, czyli działalności z nierejestrowanym dochodem.

¹ Po tym czasie, zgodnie z art. 24 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1382), następuje obowiązek meldunkowy.

Miarodajność wyników w znacznym stopniu zależy od wielkości obszaru objętego badaniem. W przypadku analizowania ruchu turystycznego w niewielkim regionie lub mieście – możliwe jest łatwe pozyskanie i wykorzystanie „twardych” danych pochodzących np. ze statystyk dotyczących sprzedaży biletów wstępu do atrakcji turystycznych bądź z zestawień z biur turystycznych odnoszących się do liczby i wielkości oprowadzonych wycieczek. Informacje te są bardzo cenne przy określaniu struktury i skali ruchu turystycznego.

Oprócz pozyskiwania danych z przedstawionych wyżej źródeł, Ośrodek Informacji Turystycznej (OIT) od lat czerpie wiedzę nt. potrzeb, charakteru wizyty czy zdania turysty nt. regionu / miasta. W tym celu organizuje badania ankietowe, prowadzone przez wyszkoloną grupę ankieterów zbierających opinie turystów przebywających w obrębie Starego Miasta, w czasie odpowiadającym zmiennej charakterystyce ruchu turystycznego w mieście w ciągu roku. Otrzymywane w ten sposób informacje stały się kluczowym źródłem danych obrazujących rzeczywisty stan turystyki w mieście.

Grupą, na której skupiają się prowadzone analizy są wyłącznie osoby przyjeżdżające do Torunia na jeden dzień lub więcej, przy czym pobyt ten nie powinien przekraczać 90 dni¹. Pod tą definicją rozumie się w niniejszym opracowaniu turystę², choć termin ten – ze względów stylistycznych – stosuje się w raporcie wymiennie ze zwrotami: „odwiedzający”, „przyjezdny”, „gość”, „podróżujący”. W analizie nie uwzględniono osób dojeżdżających do pracy bądź toruńskich studentów dziennych oraz osób, które nie ukończyły 12 roku życia.

² Por. definicję „odwiedzającego” wg Światowej Organizacji Turystyki Narodów Zjednoczonych.

1.1 BRANŻA TURYSTYCZNA W OKRESIE LUZOWANIA REŻIMU SANITARNEGO ORAZ WOJNY W UKRAINIE

W 2022 r. w Polsce obecne były tzw. piąta, a potem także szósta fala epidemii koronawirusa, w wyniku których przedłużały się niektóre z zaleceń i ograniczeń wprowadzonych w roku wcześniejszym przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej. Na początku roku rejestrowano bardzo wysoką liczbę zakażeń SARS-CoV-2. Na przełomie stycznia i lutego padł nawet nowy rekord – prawie 60 tys. nowych nosicieli wirusa w kraju. Fakt ten nie pozostał bez wpływu na funkcjonowanie branży turystycznej, a także na sam przebieg i skalę prowadzonego przez OIT badania ankietowego.

Pod koniec pierwszego kwartału sytuacja epidemiczna zaczęła się stabilizować. Po spadku liczby zachorowań na COVID-19, 28 marca zniesiony został w Polsce nakaz noszenia maseczek ochronnych w pomieszczeniach zamkniętych³, a także obowiązek kierowania na izolację i kwarantannę osób z objawami choroby COVID-19. Symboliczną datą – również w kontekście turystyki – może być 16.05.2022 r., kiedy to podjęto decyzję o zmianie nazwy obecnego wówczas *stanu epidemii* na *stan zagrożenia epidemicznego*. Wysoki sezon turystyczny, mimo kolejnego – mniejszego wzrostu liczby zachorowań – nie wiązał się ze szczególnymi ograniczeniami.

Pomimo zmniejszającego się w ciągu 2022 r. negatywnego wpływu epidemii na turystykę przedstawiciele branży nie mogli odetchnąć pełną pierśią. Powodem takiej sytuacji było rozpoczęcie pod koniec lutego pełnoskalowej wojny za wschodnią granicą Polski. Po inwazji Rosji na Ukrainę część turystów, głównie zagranicznych, planująca pobyt

w Polsce początkowo zdecydowała się na jego odwołanie. Był to wynik obaw związanych z przebywaniem w regionie potencjalnie zagrożonym konfliktem zbrojnym⁴.

Nie bez znaczenia dla kierunku rozwoju ruchu turystycznego w 2022 r. był również skokowy wzrost cen produktów, usług i surowców w Polsce⁵. Czynnikiem ten miał pewien wpływ na skalę podróży – w szczególności turystów krajowych.

Pomimo wymienionych trudności w kolejnych kwartałach 2022 r. ruch turystyczny w Toruniu nie wykazywał cech kryzysu. Wręcz przeciwnie, charakteryzowała go pewna zmiana względem stanu z wcześniejszych dwóch lat, na co zwrócono uwagę w następnych rozdziałach.

1.2 BADANIE ANKIETOWE W ROKU 2022

W związku z niepewną sytuacją epidemiczną w trakcie okresu zimowo-wiosennego, wysoką liczbą zachorowań oraz trwaniem stanu epidemii w Polsce Ośrodek Informacji Turystycznej w Toruniu, podobnie jak w roku wcześniejszym, zdecydował się na rozpoczęcie badania ankietowego turystów w późniejszym niż zwykle terminie. Wywiady kwestionariuszowe w 2022 r. zbierane były w miesiącach: maj, czerwiec, lipiec, sierpień oraz grudzień, a więc w zróżnicowanych pod względem specyfiki ruchu turystycznego okresach. Dodatkowo, badanie realizowano o różnych porach dnia – zarówno wśród turystów krajowych jak i zagranicznych.

Wielkość próby była modyfikowana w trakcie prowadzenia badań wraz ze zmieniającym się w czasie natężeniem ruchu turystycznego. Trzeba przy tym pamiętać, że w podobnych badaniach niezwykle problematyczne jest ustalenie wielkości

³ Z wyjątkiem placówek medycznych i aptek.

⁴ <https://www.national-geographic.pl/traveler/artukul/polska-traci-turystow-z-zagranicy-niektorzy-mysla-ze-wojna-trwa-tez-u-nas-220330014950> Dostęp: 06.04.2022.

⁵ <https://businessinsider.com.pl/gospodarka/inflacja-dobija-polska-turystyke-bardzo-niepokojace-dane/y3rkyge> Dostęp: 06.06.2022.

analizowanej grupy, gdyż nie można z góry przewidzieć ilu turystów zdecyduje się w danym roku przyjechać do miasta. Przy dużych i nieokreślonych zbiorowościach trudno jednak mówić o pełnej reprezentatywności badań w rozumieniu statystycznym, dysponując jednak odpowiednio dużą bazą danych uzyskać można wyniki wysoce prawdopodobne, wiarygodnie opisujące strukturę strumienia ruchu turystycznego w Toruniu.

Główne założenia *Monitoringu 2022* i związana z nim metodologia pozostały takie same, jak w poprzednich edycjach badania. Dzięki temu możliwe jest zestawianie i porównywanie wyników, zauważanie zmian i wskazywanie trendów.

Analizy danych pozyskanych w roku 2022 dokonano głównie za pomocą aplikacji WebTur oraz arkuszy kalkulacyjnych.

Do przygotowania i opracowania wyników wykorzystano następujące źródła:

- analizę istniejących „twardych” danych (dane z GUS o korzystających z obiektów zakwaterowania i o udzielonych noclegach; informacje z atrakcji turystycznych miasta o liczbie sprzedanych biletów; deklaracje z biur turystycznych i od przewodników indywidualnych dotyczące liczby oprowadzonych wycieczek i szacunkowej liczby uczestników takich grup);
- wywiad bezpośredni z turystami według formularza elektronicznego;
- metodę szacunków statystycznych;
- wywiad z pracownikami branży turystycznej;
- wiedzę i doświadczenie eksperckie.

2 WIELKOŚĆ RUCHU TURYSTYCZNEGO W TORUNIU W 2022 ROKU

Przy analizie danych związanych z ruchem turystycznym należy pamiętać, iż ustalenie wielkości populacji przyjeżdżającej w danym roku do miasta jest nietatwe i ma charakter szacunkowy. Dzięki kilku metodom badawczym możliwe jest jednak wyznaczenie wysoce wiarygodnej liczby odwiedzających. Określanie wielkości ruchu turystycznego trwa już od pierwszej edycji badania (Raport 2005).

Do analizy ruchu turystycznego używa się tzw. twardej danych. Korzysta się również z wiedzy eksperckiej i doświadczenia wynikającego z obserwacji ruchu turystycznego w mieście. Dane te wzbogacane są o wnioski płynące z wywiadów przeprowadzanych przez ankieterów Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu. Przy szacowaniu ogólnej liczby odwiedzających Toruń wykorzystano z trzech metod wzajemnie krzyżujących się i uzupełniających, a także informacji uzyskanych z wywiadów bezpośrednich.

2.1 LICZBA MIEJSC NOCLEGOWYCH W TORUNIU W 2022 ROKU

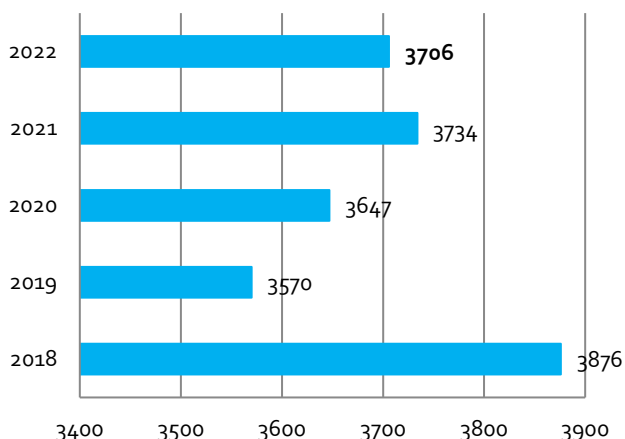
Ośrodek Informacji Turystycznej od pierwszej edycji badania korzysta z danych Głównego Urzędu Statystycznego, do którego przez cały rok spływają informacje ze wszystkich ewidencjonowanych obiektów noclegowych w Toruniu. Choć – jak wspomniano na początku – nie są one wolne od błędów, to stanowią bardzo ważne źródło danych przy szacowaniu liczby osób korzystających z noclegów. Dane te obejmują również średnie obłożenie w obiektach noclegowych.

W 2022 r. w Toruniu istniało według GUS-u 48 obiektów noclegowych całorocznych (stan na lipiec; w dwóch wcześniejszych latach było to 46 obiektów). Liczba miejsc noclegowych (całorocznych)

miała z kolei wynosić 3706 (dla porównania: w 2021 r. było to 3734, a w 2020: 3647)⁶.

Jednym z zadań Ośrodka Informacji Turystycznej jest gromadzenie informacji turystycznych o Toruniu oraz umiejętne ich magazynowanie i przetwarzanie. Według danych OIT, pozyskiwanych niezależnie, **pod koniec 2022 r. Toruń dysponował łącznie 7920 miejscami całorocznymi** (rok wcześniej było to 7566, a w 2020 – 7240). Znajdowały się one w sumie w 544 obiektach (2021 – 466; 2020 – 409 ob.). Wzrost liczby miejsc noclegowych w mieście wynikał w ostatnim czasie z rozrastającej się bazy prywatnych apartamentów przeznaczanych na wynajem krótkoterminowy. **Ilość udostępnionych obiektów tego typu wzrosła o 19% względem roku 2021.**

Wykres 1. Liczba miejsc noclegowych w rejestrowanej toruńskiej bazie noclegowej w latach 2018-2022 wg GUS

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Szacując przyjazdowy ruch turystyczny korzysta się najczęściej z danych GUS-u. Od lat są one zbierane tymi samymi metodami, mogą więc wykazywać dynamikę rozwoju wykorzystania bazy noclegowej w dłuższym okresie. Wynik szacowania może być jednak wiarygodny tylko wtedy, gdy weźmie się pod uwagę faktycznie istniejącą i działającą bazę

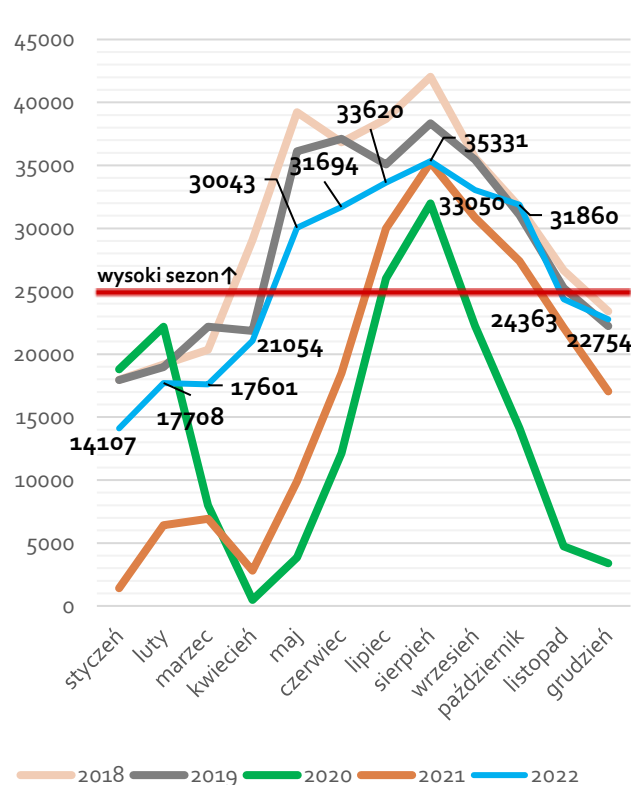
⁶ GUS – Bank Danych Lokalnych

noclegową, a taką dysponuje OIT. **Patrząc na rozbieżność liczb dotyczących dostępnych w Toruniu miejsc noclegowych, trzeba mieć na uwadze fakt, iż dane GUS-u mogą być zaniżone nawet o ok. 50%**, na co OIT wskazuje w swoich raportach już od kilku lat. Tyle wynosi różnica między rzeczywistą liczbą miejsc noclegowych w mieście (w tym nieoficjalnych), a wartością podawaną przez Główny Urząd Statystyczny.

2.2 KORZYSTAJĄCY Z NOCLEGÓW W 2022 ROKU

Skupiając się na analizach dotyczących liczby osób, które nocowały w Toruniu w 2022 roku w pierwszej kolejności trzeba spojrzeć na wykres 2, przedstawiający zmiany w ogólnej liczbie turystów nocujących w Toruniu na przestrzeni ostatnich 5 lat⁷.

Wykres 2. Liczba wszystkich turystów korzystających z noclegów w Toruniu w latach 2018-2022

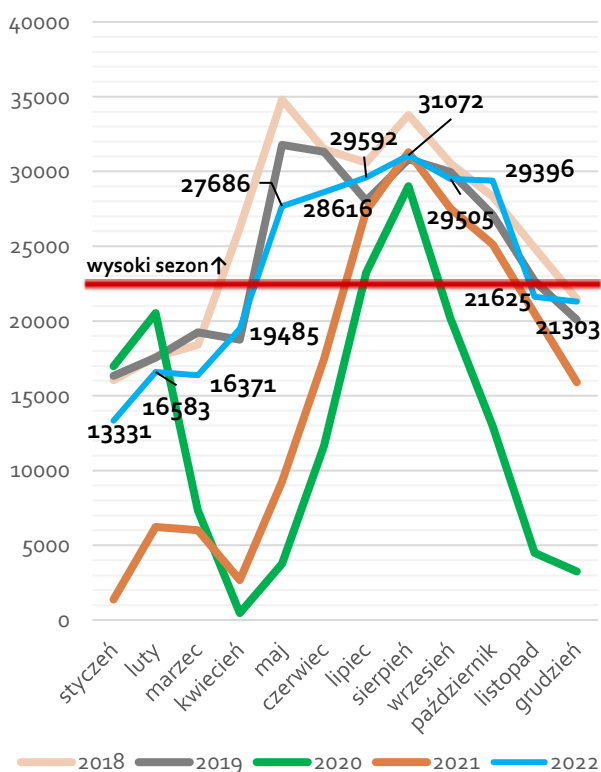

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

⁷ Dane z lat wcześniejszych dostępne są w poprzednich raportach.

W tym okresie najniższą liczbę osób korzystających z noclegu odnotowano w r. 2020 (GUS), kiedy to przez długi czas obiekty noclegowe pozostawały zamknięte dla turystów. Najlepszy wynik reprezentuje r. 2018, w którym zarejestrowano (wg GUS-u) 360 701 nocujących. Rok później nastąpił niewielki spadek do 341 571, a następnie załamanie (do 167 936) wynikające z trwającej wówczas pandemii koronawirusa. W 2022 r. – wg danych GUS – nocowało w Toruniu 313 185 osób, co stanowi dużo lepszy (niemal dokładnie o 50%) wynik niż ten z 2021 (wtedy: 208 538 osób).

Wykres 3. Liczba turystów krajowych korzystających z noclegów w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

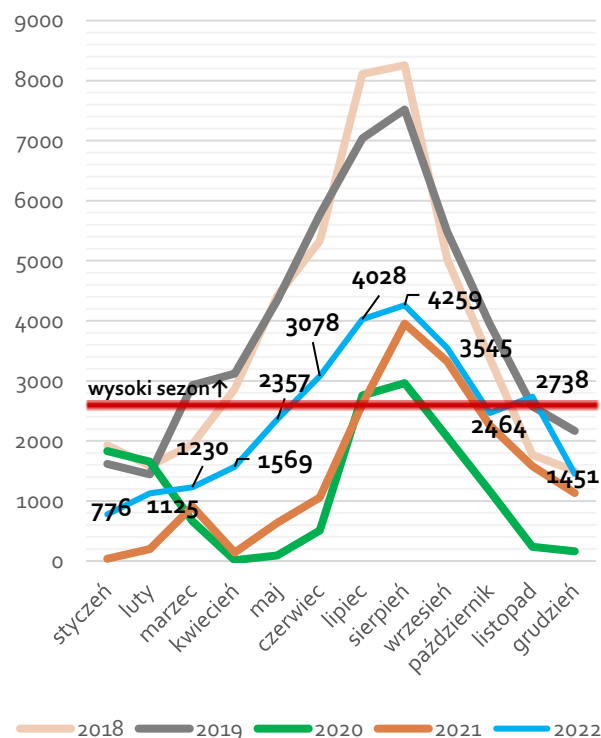
W sezonie 2022 sierpień pozostał miesiącem, w którym notuje się największą liczbę osób korzystających z noclegów. W 2019 r. było to wg GUS 38 340 gości, w r. 2020 – 31 978, a w 2021 r. 35 237. Z kolei w 2022 liczba ta wyniosła 35 331 osób, była

więc na bardzo podobnym poziomie porównując rok do roku.

Dodatkowo dane przekazane przez GUS wskazują, że w 2022 liczba turystów krajowych nocująca w Toruniu wzrosła o 94 tys. względem roku 2021 (wówczas było to dokładnie 190 699 osób; +50% r/r).

Podobnie ma się sytuacja w przypadku liczby nocujących w Toruniu cudzoziemców. W roku 2021 było to prawie 18 000 osób. W roku 2022 odnotowano wynik lepszy o 60% (wzrost do 28 620)!

Wykres 4. Liczby turystów zagranicznych korzystających z noclegów w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Bazując na wspomnianych danych obliczono, że w 2022 r. stosunek udzielonych noclegów do liczby osób korzystających z noclegów w rejestrowanej bazie noclegowej wyniósł 1,64. Był on nieco niższy niż w r. 2021, kiedy to wyniósł 1,67. Turysta zagraniczny, decydując się na nocleg w Toruniu, statystycznie przebywał tu dłużej niż turysta krajowy: stosunek

liczby udzielonych noclegów cudzoziemcom do liczby cudzoziemców, którzy skorzystali z noclegu osiągnął w 2022 r. 2,03 i ponownie wartość ta była nieznacznie niższa niż rok wcześniej (wówczas było to 2,06). W przypadku turysty krajowego wskaźnik ten wyniósł w 2022 1,60; rok wcześniej: 1,64.

Powyższe wartości wskazują, że miniony rok charakteryzował się stosunkowo długimi pobytami turystów nocujących, porównywalnymi do tych z 2021 – roku, który był pod tym względem rekordowy.

2.3 KORZYSTAJĄCY Z ATRAKCJI TURYSTYCZNYCH W 2022 ROKU

Cennym źródłem informacji, mówiącym wiele o stanie turystyki w Toruniu, pomocnym również przy szacowaniu wielkości ruchu turystycznego, są dane z toruńskich atrakcji turystycznych. Udostępniane informacje dotyczą liczby sprzedanych biletów i wszystkich wydanych wejściówek w danym roku.

Ryc. 1: Ruch turystyczny w obrębie Rynku Staromiejskiego na początku czerwca 2022 r. (Zdj. OIT)

W XVIII edycji badania OIT otrzymał zestawienia z kilkunastu placówek: Muzeum Etnograficznego i wszystkich oddziałów Muzeum Okręgowego, Żywego Muzeum Piernika, Domu Legend Toruńskich, Bunkra „Wiśła”, Centrum Kultury Zamek Krzyżacki (obecnie TAK-ZK), Centrum Sztuki Współczesnej, Centrum Nowoczesności „Młyn Wiedzy” oraz Centrum Innowacyjnej Edukacji, Planetarium w Toruniu,

Ogrodu Zoobotanicznego, Fortu IV, Niewidzialnego Domu, Piernikarni Starotoruńskiej, staromiejskiej katedry oraz Krzywej Wieży (TAK-KW). Informacje te posłużyły do oszacowania liczby turystów oraz były pomocne przy analizie danych ankietowych.

Badając frekwencję z poszczególnych miejsc z lat 2019–2022 można oszacować, iż w ubiegłym roku ilość biletów sprzedanych do toruńskich atrakcji turystycznych wzrosła o 20% względem r. 2021 i o blisko 80% (!) względem r. 2020. Przy tym była nieco niższa niż w r. 2019 (o ok. 14%) Tym samym łączna liczba biletów sprzedanych w 2022 r. wyniosła przynajmniej 1 200 000 (wcześniej było to 1 000 000 w 2021 r., 670 000 w 2020 i 1 390 000 biletów w 2019). Trzeba jednak zaznaczyć, że w niektórych atrakcjach turystycznych wyniki notowane w ub. roku były pod względem frekwencji rekordowe.

2.4 KORZYSTAJĄCY Z USŁUG PRZEWODNICKICH W 2022 ROKU

Ośrodek Informacji Turystycznej dane nt. ruchu turystycznego pozyskuje także od świadczących usługi przewodnickie toruńskich biur turystycznych. Niestety, tylko kilka z nich zdecydowało się ujawnić informacje o liczbie oprowadzonych grup (polskich i zagranicznych) w 2022 r. Były to: BORT PTTK, Piernikowa Chatka, Copernicana oraz OIT w Toruniu. Zestawiając po raz kolejny wyniki z lat 2019–2022 podjęto się oszacowania skali zmian frekwencji dla tej gałęzi turystyki w Toruniu. Wyniki z 2022 mogą być nawet dwukrotnie wyższe w porównaniu do roku wcześniejszego, i nawet do 7 razy wyższe niż w r. 2020. Jednocześnie ich zakres jest podobny do wartości z 2019.

2.5 SZACOWANA WIELKOŚĆ RUCHU TURYSTYCZNEGO W TORUNIU W 2022 ROKU

W 2022 r., tak jak w dotychczasowych edycjach badania, do określenia wielkości ruchu turystycznego w Toruniu zastosowano 3 metody szacowania:

1. metoda bierze pod uwagę:

- liczbę istniejących w Toruniu całorocznych miejsc noclegowych według danych OIT (7920) w 2022 r.;
- średnie obłożenie w obiektach całorocznych – co najmniej 40% (wg ekspertów), przy czym w obiektach hotelowych jest to wartość wyższa, a w apartamentach niższa;
- procent osób korzystających z bazy noclegowej Torunia wynikający z analizy, której zostały poddane kwestionariusze wywiadu (48,1%).

Na jej podstawie oszacowano wielkość ruchu turystycznego w 2022 roku na: 2,4 mln osób.

2. metoda bierze pod uwagę:

- liczbę sprzedanych biletów w atrakcjach turystycznych Torunia, z których według badań dr A. Anszpergera korzysta około jedna trzecia turystów.

Na jej podstawie oszacowano wielkość ruchu turystycznego w 2022 r. na: 2,9 mln osób.

3. metoda bierze pod uwagę:

- liczbę oprowadzonych wycieczek przez toruńskich przewodników oraz szacunkową liczbę uczestników tychże grup wycieczkowych;
- procent turystów przyjeżdżających do Torunia z wycieczką oraz korzystających z usług przewodnickich na podstawie wielowymiarowej analizy kwestionariuszy wywiadu (14,2%);
- rozmiar tzw. szarej strefy w usługach przewodnickich oszacowanych na podstawie doświadczenia i wiedzy eksperckiej.

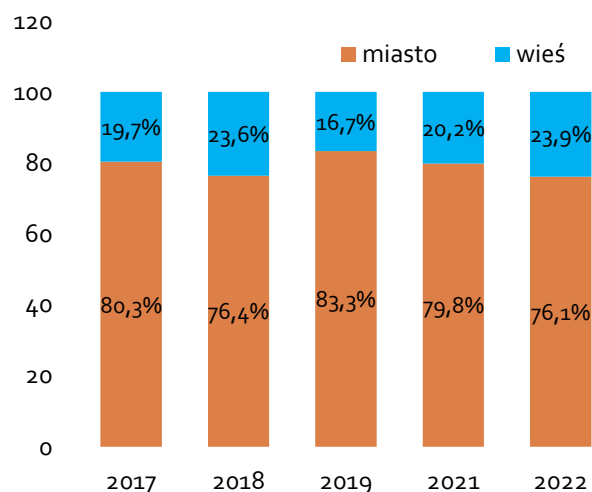
Na jej podstawie oszacowano wielkość ruchu turystycznego w 2022 r. na: 0,6 mln turystów.

Weryfikując i krzyżując powyższe metody można z pewnym prawdopodobieństwem powiedzieć, że w 2022 r.: do Torunia przyjechało ok. **2 000 000** turystów.

3 ANALIZA STRUKTURY RUCHU TURYSTYCZNEGO, OPINII TURYSTÓW O MIEŚCIE ORAZ O OFERCIE TURYSTYCZNEJ TORUNIA W ŚWIETLE BADAŃ ANKIETOWYCH

Podczas prowadzenia badania ankietowego, w celu osiągnięcia jak najrzetelniejszych wyników, na bieżąco optymalizowano liczbę wymaganych do zebrania kwestionariuszy osobowych. Tym samym wielkość próby w poszczególnych przedziałach czasowych była zróżnicowana. Jak wspomniano wcześniej – okres ankietowania objął w 2022 roku miesiące maj-sierpień oraz grudzień. W tym czasie przeprowadzono łącznie 620 wywiadów kwestionariuszowych – 90 z nich zebrano w maju, 170 w czerwcu, 110 w lipcu, 167 w sierpniu oraz 83 w grudniu.

Wykres 5. Struktura turystów pochodzących ze wsi oraz pochodzących z miasta w latach 2017, 2018, 2019, 2021⁸ i 2022

Źródło: badania własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu w latach 2017, 2018, 2019, 2021, 2022

⁸ W roku 2020 nie prowadzono badań ankietowych.

a. CHARAKTERYSTYKA OSÓB PRZYJEŹDZAJĄCYCH DO TORUNIA W 2022 ROKU

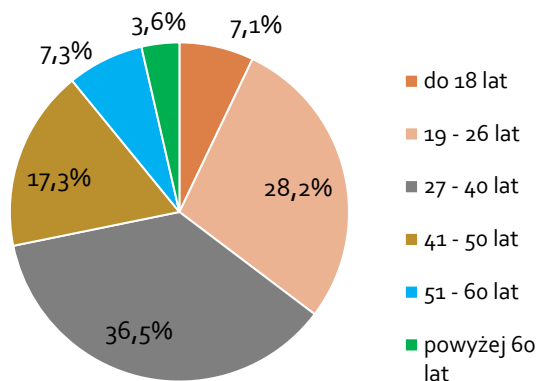
3.1.1 Charakterystyka turystów pod względem demograficznym

W przebadanej przez ankietów próbie kilkuset respondentów znalazło się więcej mężczyzn: stanowili oni 52,0%, zaś kobiety 48,0% wszystkich ankietowanych.

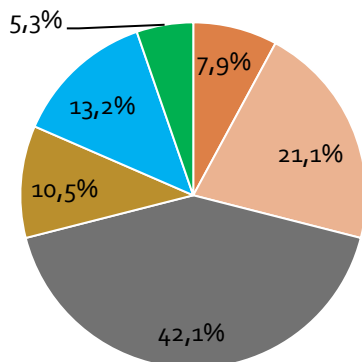
Badanie ponownie wskazało na zdecydowanie większą liczbę osób pochodzących z miasta wśród turystów krajowych (pytanie to zostało zadane tylko polskim respondentom). W 2022 r. 76,1% gości odwiedzających Toruń pochodziło z miast, zaś 23,9% zameldowanych było na wsi.

Począwszy od pierwszych edycji „Raportu” turyści biorący udział w badaniach ankietowych przypisywani są do jednej z pięciu kategorii wiekowych: pierwsza z nich – do 18. roku życia – reprezentuje osoby uczące się, będące zależne od rodziców. Do kolejnej należą osoby w wieku 19–26 lat – jest to przede wszystkim młodzież studiująca, mająca nienormowany czas nauki, pracy i wypoczynku. Z kolei kategoria wiekowa od 27. do 40. roku życia obejmuje najczęściej osoby finansowo niezależne, pracujące, których czas wolny ogranicza się do weekendów i dni urlopowych. Osoby w wieku 41–50 lat to turyści często jeszcze podróżujący z rodziną, dziećmi, i tym samym ponoszący koszty podróży przemnożone przez liczbę członków rodziny. Następna kategoria wiekowa – 51–60 lat – obejmuje zarówno osoby pracujące, jak i będące na emeryturach lub pobierające inne świadczenia, których dzieci już się usamodzielnili i tym samym budżet domowy mogą w większym stopniu przeznaczyć na podróż. Do ostatniej kategorii turystów – po 60. roku życia – zaliczają się najczęściej osoby niepracujące zawodowo i tym samym mające dużo wolnego czasu.

Wykresy 6. Turyści krajowi ujęci w kategorii wiekowe w 2022 roku

Wykresy 7. Turyści zagraniczni ujęci w kategorii wiekowe w 2022 roku

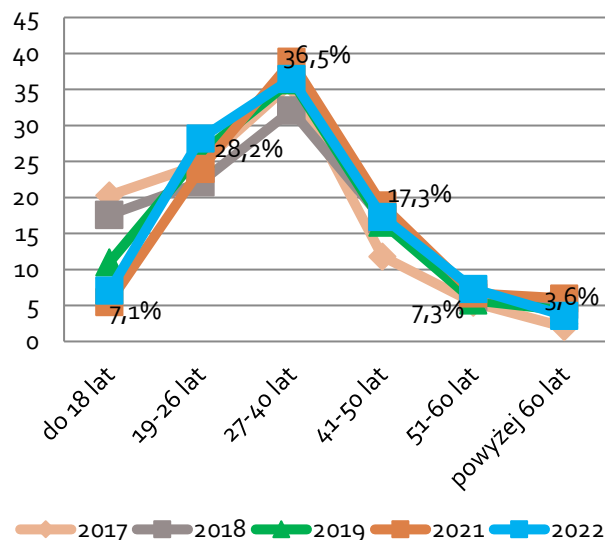
Źródło: badania własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu – rok 2022

Zgodnie z formularzami wypełnionymi przez ankietowanych stwierdza się, że średnia wieku dla turystów krajowych w 2022 r. wyniosła 33,9; natomiast dla zagranicznych 35,6 lat. Dla porównania: w poprzedniej edycji badania (2021) średni wiek dla obu wspomnianych grup stanowił 35 lat. W toruńskim badaniu biorą udział osoby, które ukończyły 12. rok życia. Nie ma zaś górnej granicy wieku.

Wśród turystów polskich poddanych ankietowaniu najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 27-40 (36,5%), następnie 19-26 (28,2%) oraz 41-50 lat (17,3%). Przyjezdnych w przedziałach 51-60 oraz powyżej 60 lat było znacznie mniej (łącznie 10,9%).

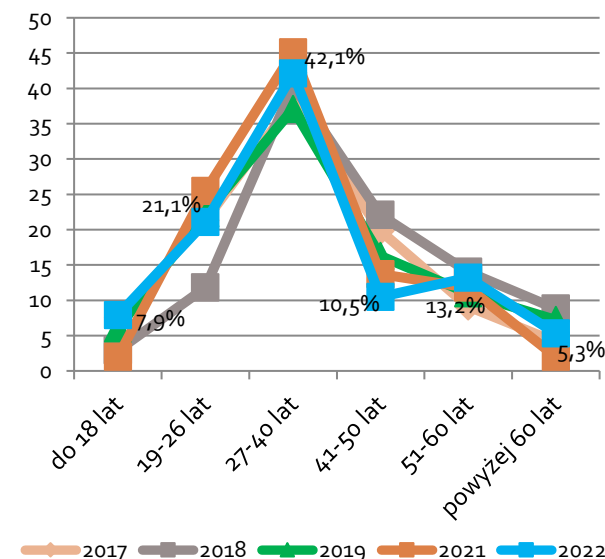
Nieliczną grupą były osoby do 18. roku życia łącznie (7,1%)

Wykres 8. Turyści krajowi według kategorii wiekowych w latach 2017, 2018, 2019, 2021, 2022

Źródło: badania własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu w latach 2017, 2018, 2019, 2021, 2022

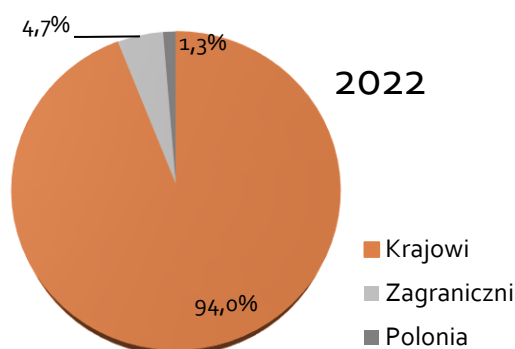
Wykres 9. Turyści zagraniczni według kategorii wiekowych w latach 2017, 2018, 2019, 2021, 2022

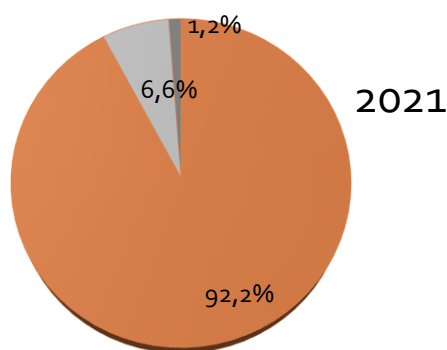
Źródło: badania własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu w latach 2017, 2018, 2019, 2021, 2022

Wiek turystów zagranicznych to najczęściej 27-40 lat (42,1% przyjezdnych obcokrajowców), mniej liczną grupą były osoby w przedziale wiekowym 19-26 lat, które stanowiły 21,1 % wszystkich cudzoziemców. Goście w wieku 51-60 było 13,2%, z kolei turyści z kategorii wiekowej 41-50 lat stanowili 10,5% ruchu zagranicznego. Najmniej było osób najmłodszych (do 18 lat) – 7,9% – oraz najstarszych (powyżej 60 lat) – 5,3%.

Wykres 10. Procentowy udział turystów krajowych, zagranicznych i Polonii przyjeżdżającej do Torunia w 2022

Wykres 11. Procentowy udział turystów krajowych, zagranicznych i Polonii przyjeżdżającej do Torunia w 2021

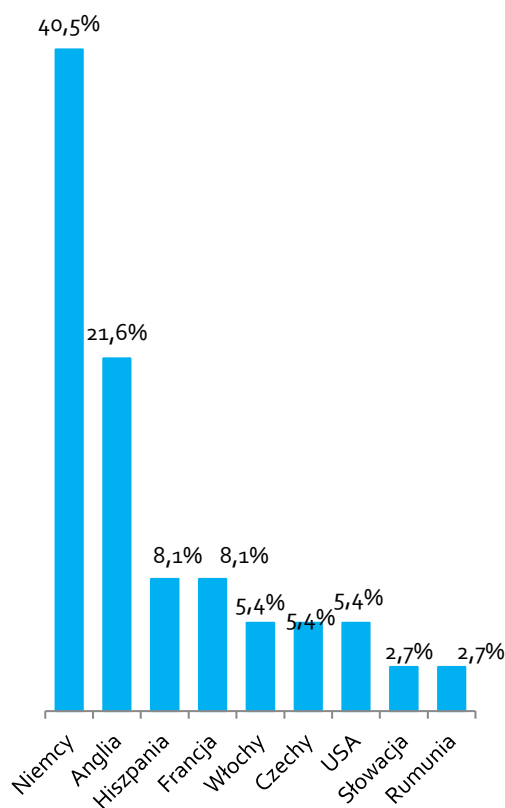
Źródło: badania własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu – lata 2021 i 2022

Porównując kategorie wiekowe wśród turystów krajowych oraz zagranicznych widać, że struktura wiekowa w obu tych grupach jest podobna. Największą różnicę można zaobserwować w przypadku osób w wieku powyżej 50 lat.

3.1.2 Charakterystyka turystów pod względem geograficznym

W 2022 r. turyści zagraniczni, z którymi został przeprowadzony wywiad stanowili 4,7% wszystkich osób przyjeżdżających do Torunia (w 2021 r. było to 6,6%). Goście krajowi stanowili 94,0% (rok wcześniej odsetek ten wyniósł 92,2%) wszystkich podróżujących do miasta. Udział Polonusów, czyli osób na co dzień mieszkających poza granicami kraju, ale pod względem narodowości uważających się za Polaków, wyniósł 1,3% (w 2021 r. było to 1,2%).

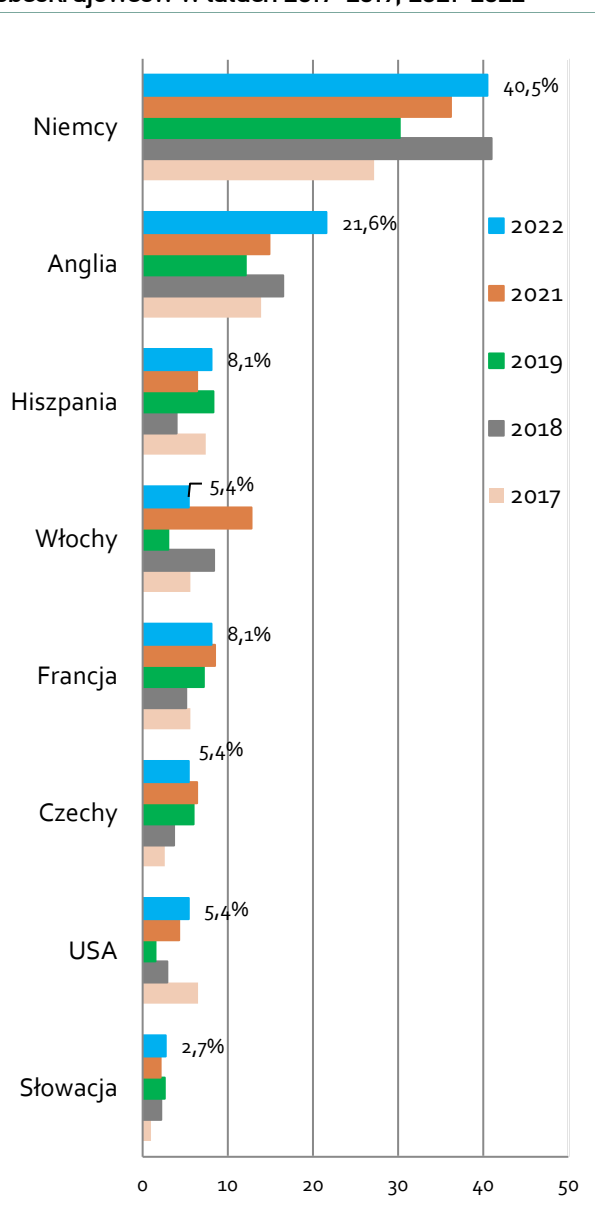
Wykres 12. Najczęstsze kierunki przyjazdów obcokrajowców do Torunia w 2022 roku

Źródło: badanie własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu w 2022 roku

Toruń odwiedzany jest przez turystów zagranicznych przybywających z różnych stron świata, jednak zdecydowanie największy udział w prowadzonej analizie mieli mieszkańcy Europy – szczególnie Zachodniej.

Wykres 13. Trendy w niektórych kierunkach przyjazdów obcokrajowców w latach 2017–2019, 2021–2022

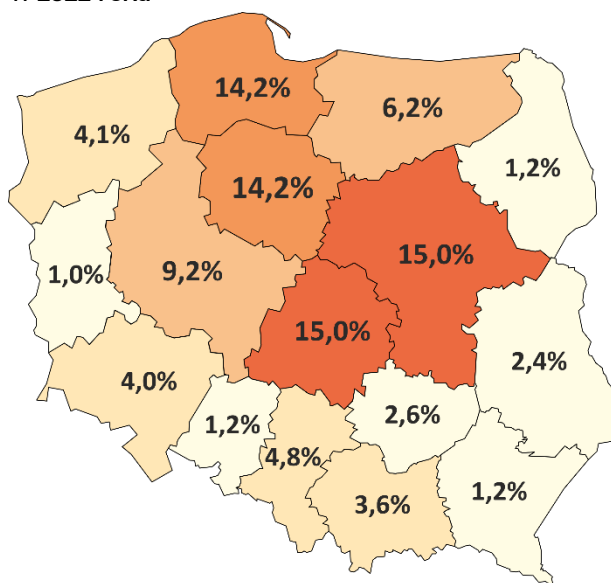

Źródło: badania własne Ośrodka Informacji Turystycznej – lata 2017–2019, 2021

Wśród cudzoziemców odwiedzających Toruń od lat najliczniejszą grupą są turyści niemieccy. W 2022 stanowili oni wyjątkowo dużą część (ponad 40% w gronie obcokrajowców). Pozostałe nacje zdecydowanie rzadziej gościły w Toruniu. Warto jednak zaznaczyć, iż drudzy w kolejności – obywatele Wielkiej Brytanii (szczególnie z Anglii) wyraźnie zwiększyli swój udział w badanej grupie względem roku wcześniejszego – i to niemal o 10%. Następni

pod względem liczby odwiedzających byli obywatele południowej części Europy. W r. 2022 swoją obecność w Toruniu nieco wyraźniej zaznaczyli również turyści z Czech (por. wykresy 12–13).

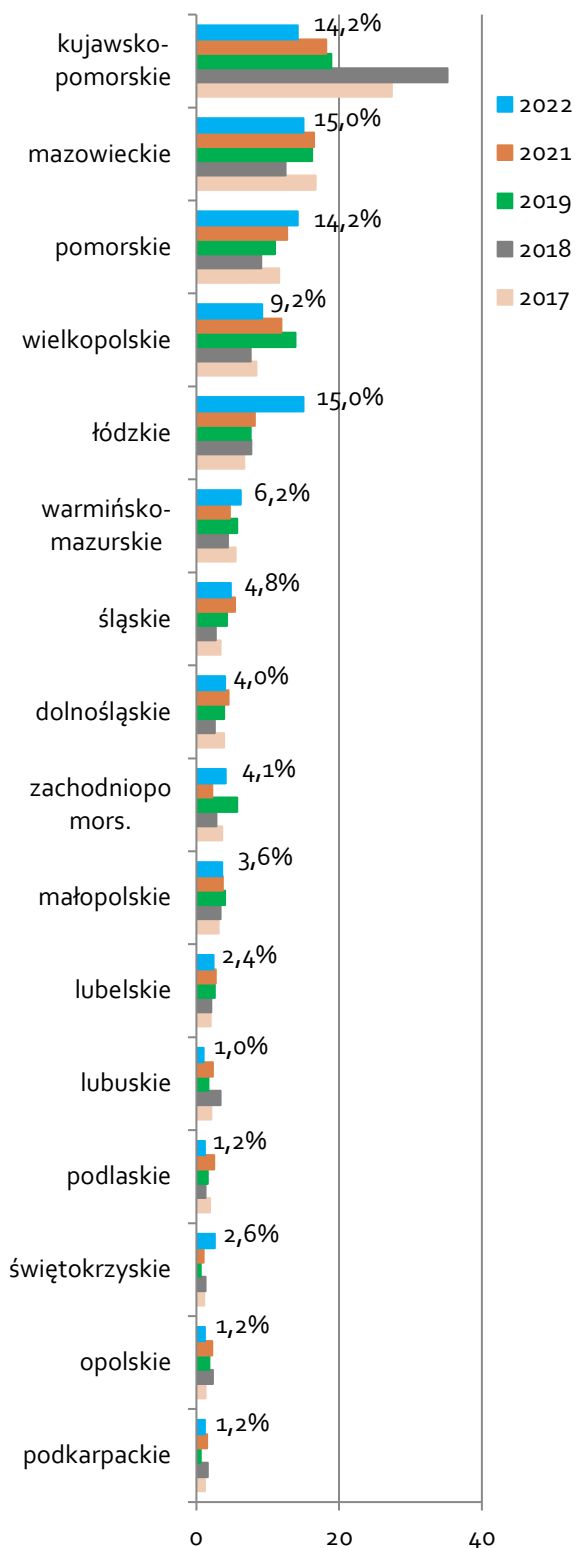
Wykres 14. Kierunki przyjazdów turystów krajowych w 2022 roku

Źródło: badanie własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu w 2022 roku

Najpopularniejsze kierunki przyjazdów turystów krajowych przedstawiono na mapie (wykres 14). Według danych pochodzących z zebranych kwestionariuszy osobowych w 2022 r. do Torunia najczęściej osób przyjechało z województwa mazowieckiego oraz łódzkiego (po 15,0%; rok wcześniej było to odpowiednio: 16,5% i 8,2%). Kolejną licznie spotykaną grupą turystów krajowych byli mieszkańcy województwa kujawsko-pomorskiego oraz pomorskiego (po 14,2%; wcześniej: 18,2% i 12,7%). Rzadziej w Toruniu można było znaleźć turystów z województwa wielkopolskiego (9,2%; w 2021: 11,9%), warmińsko-mazurskiego (6,2%; w 2021: 4,7%) oraz pozostałych województw, wśród których wspomniany udział nie przekroczył w poszczególnych przypadkach 5%. Na podstawie przytoczonych statystyk można zauważyć, że ok. 75% pojawiających się w Toruniu turystów z kraju przebywa wcześniej trasę o długości do ok. 250 km.

Wykres 15. Podział turystów krajowych pod względem województw w latach 2017-2019 i 2021-22

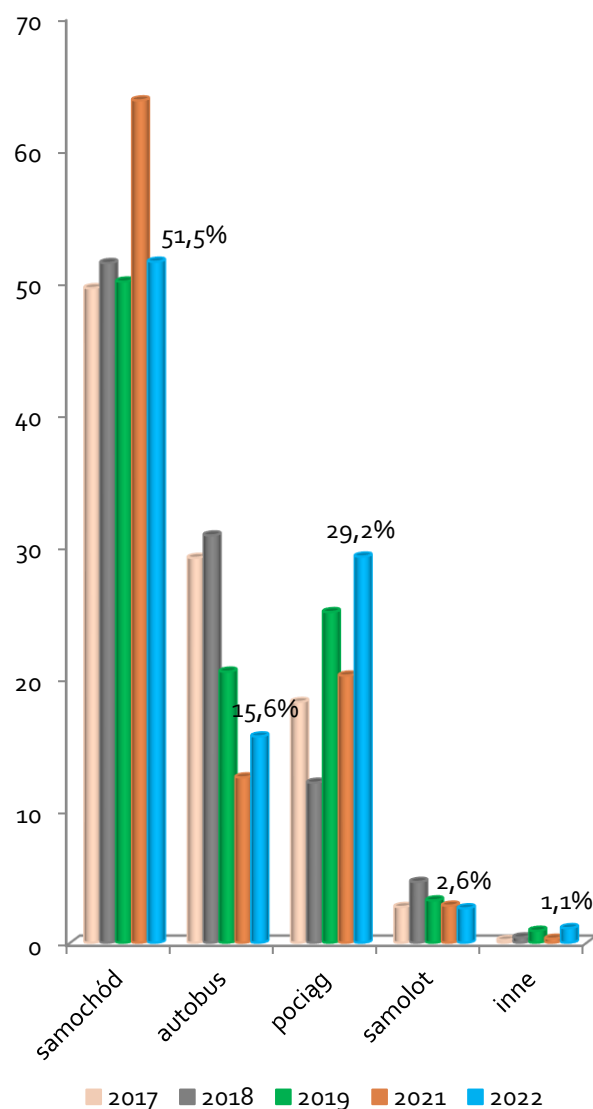

Źródło: badania własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu w latach 2017, 2018, 2019, 2021, 2022

3.1.3 Charakterystyka turystów ze względu na wykorzystany środek transportu

W 2022 r. ponad połowa gości (51,5%) odwiedzających Toruń przyjechała samochodem – (w 2021 r. 2/3). Podróż pociągiem wybrało 29,2% osób (wcześniej: 20,2%). Autobusem lub autokarem – 15,6% (12,5%). Natomiast na transport lotniczy zdecydowało się jedynie 2,6% turystów (w 2021 r. było podobnie – 2,8%).

Wykres 16. Jakim środkiem transportu przyjechał/a Pani/Pan do Torunia? Odpowiedzi w latach 2017-2019, 2021 i 2022

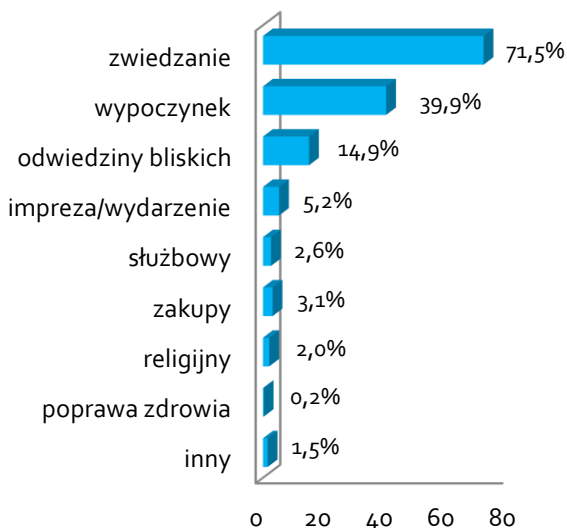

Źródło: badania własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu w latach 2017-2019, 2021-2022

3.1.4 Charakterystyka respondentów ze względu na główny cel podróży

W 2022 r. dla ponad 70% (w 2021 r. – 63,5%) turystów przybywających do grodu Kopernika jednym z powodów, dla którego zdecydowali się na podróż było zwiedzanie miasta. Mniejsza część gości (39,9%; w 2021: 26,9%) jako cel przyjazdu wskazała wypoczynek. Rzadziej podróżowanie do Torunia wynikało z chęci spotkania się z rodziną – w r. 2022 tak zadeklarowało 14,9% (w r. 2021: 16,1%) pytanym. Czasami ankietowani (ok. 5% z nich) wskazywali, że motywacją do przyjazdu była chęć pojawienia się na określonym wydarzeniu (np. Bella Skyway, Festiwal Wisty i in.). W mniejszej ilości przypadków pobyt w Toruniu wiązał się z robieniem zakupów, sprawami służbowymi, religijnymi, zdrowotnymi lub temu podobnymi. Respondenci mogli wskazać jednocześnie kilka powodów przyjazdu do miasta. Rozkład procentowy dotyczący odpowiedzi na pytanie o cel wizyty przedstawiono poniżej.

Wykres 17. Rozkład odpowiedzi na pytanie: *W jakim celu przyjechał/a Pani/Pan do Torunia? w 2022 roku*

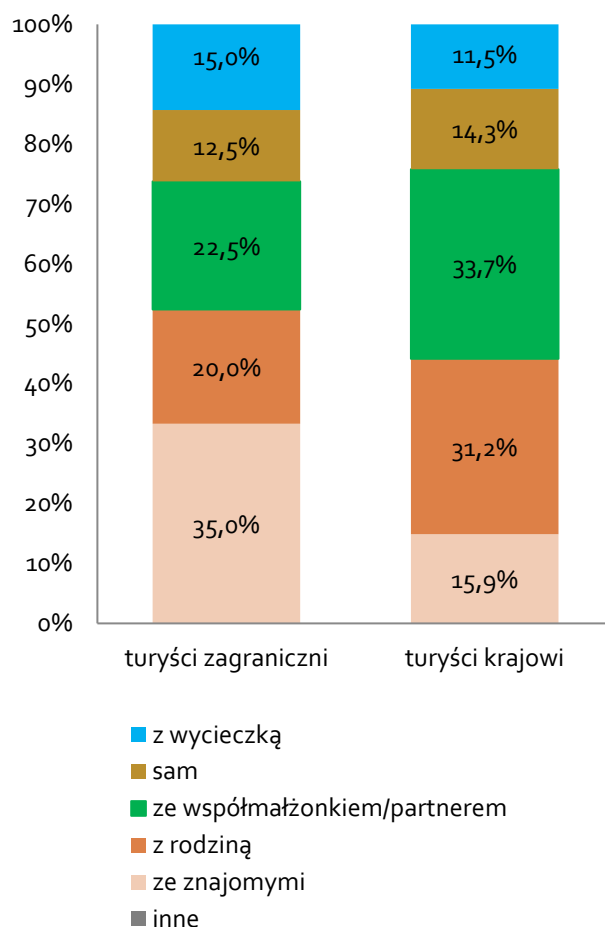
Źródło: badanie własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu w 2022 roku

3.1.5 Charakterystyka turystów ze względu na towarzystwo w trakcie podróży

W ankiecie turystom zostało zadane także pytanie o to, w jakim gronie odwiedzili Toruń, przy czym

respondenci mogli wybrać kilka odpowiedzi jednocześnie. Ich rozkład procentowy można zobaczyć na wykresie 18. Ze względu na towarzystwo w podróży gości dzieli się na grupy zorganizowane, czyli podróżujących z wycieczką, oraz na osoby indywidualne, przyjeżdżające z rodziną, ze znajomymi, ze współmałżonkiem lub samotnie. W 2022 r. zdecydowanie najliczniej przybywali do Torunia turyści indywidualni, organizujący przyjazd „na własną rękę”. Stanowili oni 88,3% ruchu turystycznego w mieście. W r. 2021 wartość ta wyniosła 91,5%. Mniejsza ilość wizyt w Toruniu przypada na grupy zorganizowane – w r. 2022 stanowiło je średnio 11,7% odwiedzających (w 2021: 8,5%).

Wykres 18. Podział turystów polskich i zagranicznych ze względu na towarzystwo w trakcie podróży w 2022 roku

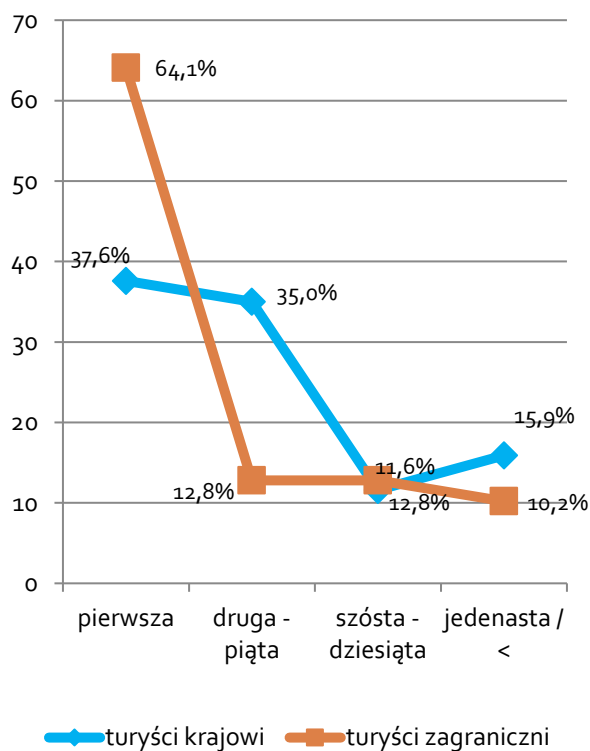

Źródło: badanie własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu w 2022 roku

3.1.6 Charakterystyka respondentów ze względu na częstotliwość wizyt w Toruniu

W 2022 r. 64,1% turystów zagranicznych odwiedziło Toruń po raz pierwszy (w 2021 r. odsetek ten stanowił 68,6%). Dla 12,8% obcokrajowców była to druga, trzecia, czwarta lub piąta wizyta (w 2021 r. wartość ta wyniosła 15,7%), dla tak samo licznej grupy była to szósta–dziesiąta wizyta (9,8% w 2021 r.). Co dziesiąty obcokrajowiec bywał w Toruniu jeszcze częściej (prawie 6% w 2021 r.). Wśród turystów polskich 37,6% podróżowało do Torunia po raz pierwszy (w 2021 r. – 31,9%). Podobna liczba przyjeżdżających Polaków – 35,0% (w 2021 r. było to 35,9%) – odwiedziła miasto po raz drugi, trzeci, czwarty bądź piąty, a 11,6% turystów krajowych przyjechało tu szósty–dziesiąty raz (w 2021 r.: 18,7%). Z kolei 15,9% z badanych rodaków gościło w Toruniu jedenaście lub więcej razy (2021 r. było to 13,5%).

Wykres 19. Częstotliwość wizyt w Toruniu turystów polskich i zagranicznych

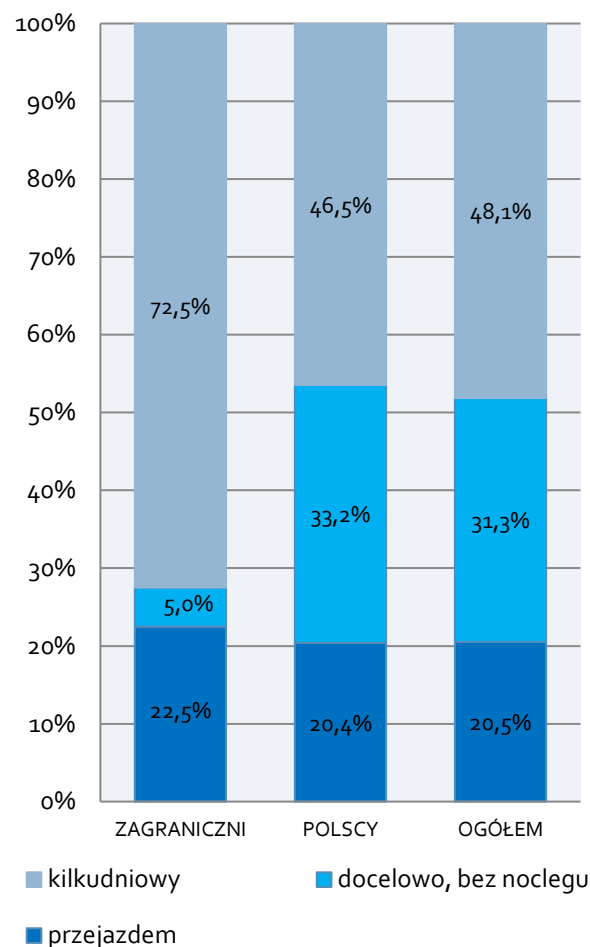
Źródło: badanie własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu w 2022 roku

3.1.7 Charakterystyka respondentów ze względu na długość pobytu w Toruniu

Turystów przyjeżdżających do Torunia należy dzielić na tych jednodniowych (nienocujących) i tych, którzy decydują się zostać na noc. W celu określenia długości pobytu respondentom zostało zadane pytanie: *Na jak długo przyjechał/a Pani/Pan do Torunia?* Odpowiedzi zostały pogrupowane w trzech kategoriach:

- pobyt w Toruniu tylko przejazdem („przy okazji”), gdyż miejscem docelowym jest inna miejscowość;
- pobyt jednodniowy na kilka godzin, gdzie Toruń jest miejscem docelowym;
- kilkudniowy pobyt w mieście.

Wykres 20. Długość pobytu turystów w Toruniu (ogółem, polskich i zagranicznych) w 2022 roku

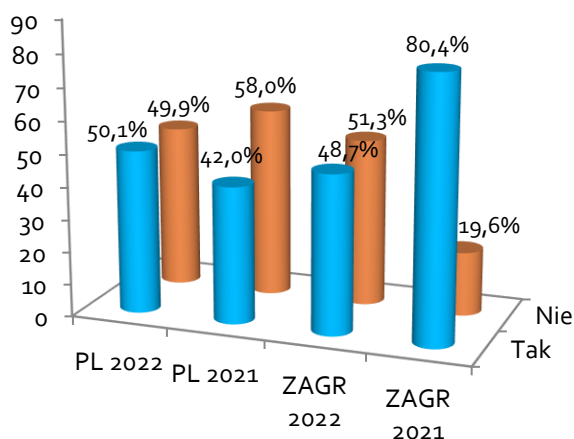
Źródło: badanie własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu w 2022 roku

Na wykresie 20 widać wyraźnie, że obcokrajowcy – jak to miało miejsce w latach poprzednich – częściej preferują dłuższy pobyt w mieście niż turyści krajowi. Wśród tych drugich większa część osób (53,6%) pojawia się w Toruniu tylko na kilka godzin. Dodatkowo – średnio co piąty turysta jest w Toruniu jedynie przejazdem.

3.1.8 Charakterystyka respondentów ze względu na źródło pozyskiwania informacji o Toruniu

W kwestionariuszu wywiadu respondentom zostało zadane pytanie: *Czy przed wyjazdem szukał/a Pani/Pan informacji o Toruniu?* Połowa turystów (polskich i zagranicznych liczona łącznie) przed przyjazdem szukała informacji o mieście, do którego przybywa. Poniżej przedstawiono rozkład wskazań w grupie turystów krajowych i wśród obcokrajowców. W przypadku tych drugich widać wyraźną zmianę tendencji rok do roku.

Wykres 21. Rozkład odpowiedzi na pytanie: *Czy przed wyjazdem szukał/a Pani/Pan informacji o Toruniu?*

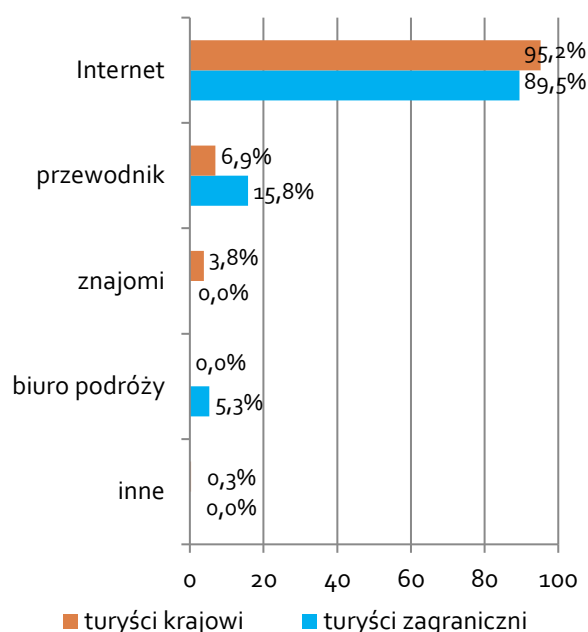

Źródło: badania własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu w roku 2021, 2022

Respondenci, którzy w pierwszej części pytania odpowiedzieli, że szukali informacji o Toruniu przed przyjazdem, proszeni byli o wskazanie źródeł ich

pozyskania. Turyści mieli możliwość wybrać wiele odpowiedzi, ale tylko 3 z nich brane były do dalszej analizy. Dokładnie 50% z pytanых szukało informacji o mieście i tym samym wskazało co najmniej jedno źródło. Podane wartości nie sumują się do 100, gdyż turyści mieli możliwość wybrania jednocześnie kilku opcji w kwestionariuszu.

Wykres 22. Rozkład odpowiedzi na pytanie: *Gdzie przed wyjazdem szukał/a Pani/Pan informacji o Toruniu?* Wśród turystów krajowych i zagranicznych, którzy szukali informacji o mieście przed przyjazdem

Źródło: badanie własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu z 2022 r.

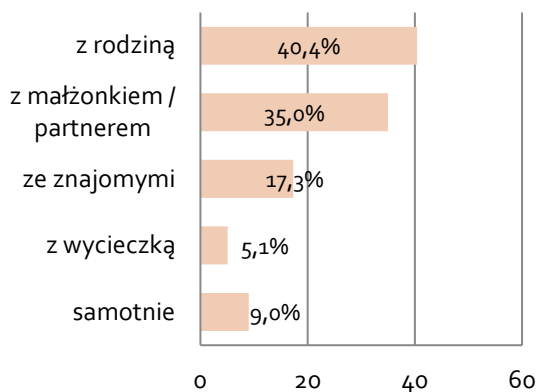
Ankietowani, którzy szukali wcześniej wiadomości o Toruniu zdecydowanie najchętniej zaglądali do Internetu – w 2022 r. było to aż 94,8% osób w tej grupie (w 2021 r. – 91,8%). Czasami wykorzystywano także dostępne gościom przewodniki po mieście – 7,5% szukających informacji zacerpnęło je z takiego właśnie źródła (w 2021 r. – 11,6%), przy czym stosunkowo częściej deklarowali to respondenci w grupie osób przybywających z zagranicy (patrz: wykres 22). Pozostałe opcje pozyskiwania wiedzy (znajomi, rodzina, foldery, biura podróży) okazały się raczej mało popularne.

3.1.9 Charakterystyka respondentów ze względu na wybrany rodzaj zakwaterowania

Ankietowani, którzy zdecydowali się na spędzenie co najmniej jednej nocy w Toruniu poproszeni zostali o odpowiedzenie na dodatkowe pytania. Zdarzały się sytuacje, podczas których turyści nie potrafili wskazać sposobu znalezienia noclegu (gdy nocleg był zapewniony przez organizatora) lub ocenić standardu obiektu (gdy jeszcze nie dotarli na miejsce zakwaterowania). Gościom, którzy zatrzymali się na noc u rodziny lub znajomych pytania o sposób znalezienia noclegu oraz ocenę standardu obiektu w ogóle nie były zadawane.

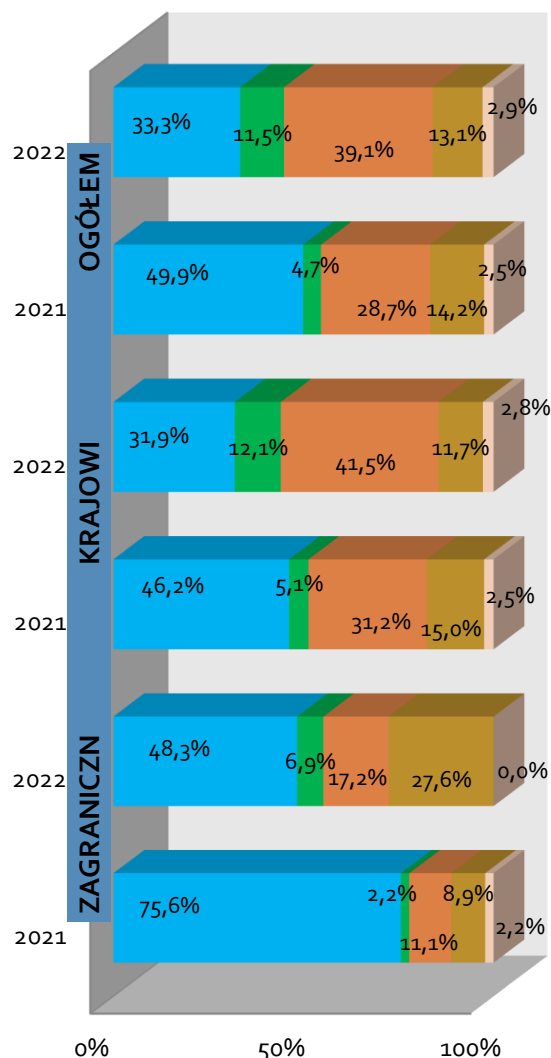
Badanie wykazało, iż nocujący w Toruniu turyści – inaczej niż miało to miejsce w poprzednich latach – najczęściej decydowali się na nocleg w apartamentach, co odbyło się (patrzac na sytuację z roku wcześniejszego) zwłaszcza kosztem hoteli. Stan ten prezentuje wykres 24: w przypadku gości wybierających w 2022 r. nocleg w hotelu widać ponad 15-procentowy spadek względem r. 2021. Szczególny wzrost zainteresowania apartamentami notuje się w przypadku turystów krajowych. W 2022 r. chętniej niż wcześniej korzystano również z noclegów dostępnych w hostelach i/lub schroniskach (turyści krajowi oraz zagraniczni).

Wykres 23. Towarzystwo w trakcie podróży wśród turystów nocujących w Toruniu w 2022 roku

Źródło: badanie własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu w roku 2022

Wykres 24. Wybrany rodzaj zakwaterowania wśród turystów polskich i zagranicznych w latach 2021 i 2022

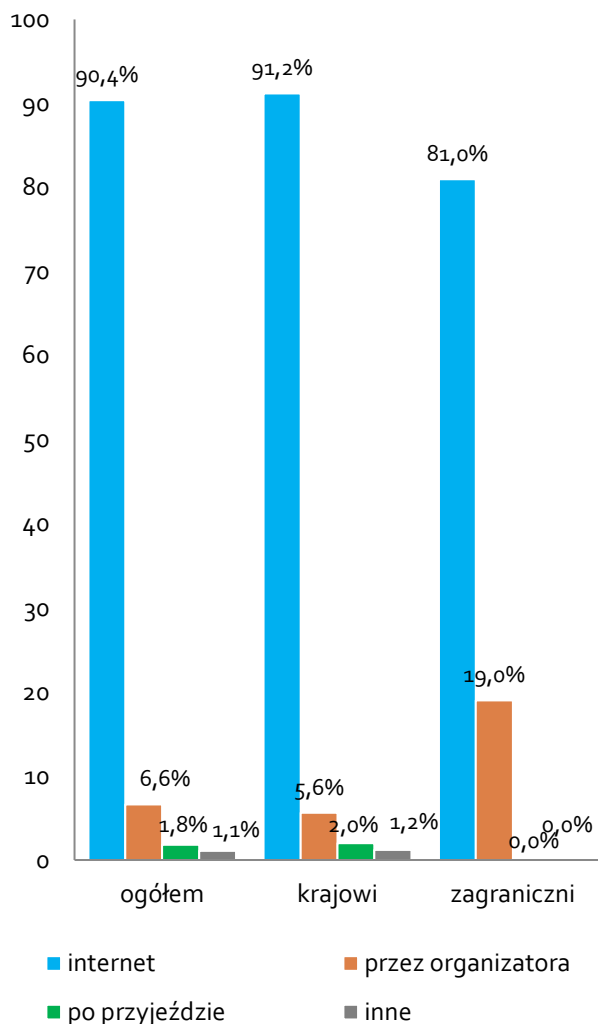
■ hotel
■ hostel/schronisko
■ apartamenty/pokoje
■ bliscy
■ inne

Źródło: badania własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu w latach 2021 i 2022

Turyści wybierający nocleg w Toruniu najczęściej podróżują ze swoimi bliskimi (z partnerem, małżonkiem, rodziną) – odsetek takich osób stanowi razem zdecydowaną większość przyjezdnych (podobna sytuacja była w poprzednich latach).

Znacznie rzadziej goście decydują się na podróż w innym gronie bądź samotnie (por. wykres 23).

Wykres 25. Sposób znalezienia noclegu w 2022 roku

Źródło: badanie własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu w roku 2022

3.1.10 Charakterystyka respondentów ze względu na sposób znalezienia noclegu

Na pytanie: *W jaki sposób znalazł/a Pani/Pan nocleg w Toruniu?*, odpowiadali wyłącznie respondenci decydujący się na co najmniej jeden nocleg w mieście. Z tego pytania zwolnieni byli turyści, którzy we wcześniejszym pytaniu o sposób zakwaterowania wskazali rodzinę lub znajomych. Ta grupa osób nie oceniała również standardu noclegu,

ceny w stosunku do standardu czy dostępności informacji o tym noclegu.

W 2022 roku 90,4% z spośród wszystkich respondentów pytanym o sposób znalezienia noclegu wskazało Internet (w r. 2021 odsetek ten wyniósł 79,5%). W niektórych przypadkach nocleg turysty zapewniał organizator podróży – fakt ten stosunkowo częściej dotyczył przyjezdnych z zagranicy aniżeli nocujących w mieście Polaków – tak samo miała się zresztą sytuacja w roku wcześniejszym oraz przed pandemią. Odpowiedzi z kwestionariuszy wskazują także, iż goście raczej rzadko zostawiali szukanie noclegu na tzw. ostatnią chwilę (wykres 25).

b. BAZA NOCLEGOWA W OPINII RESPONDENTÓW

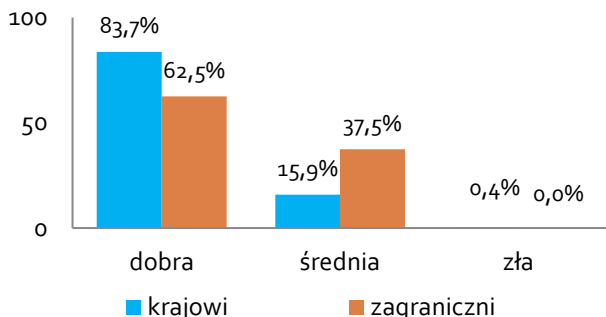
Nocujący w Toruniu turyści proszeni byli o ocenę toruńskiej bazy noclegowej w skali trójstopniowej pod następującymi względami:

- dostępności informacji o noclegach – czy informacja o obiektach była zrozumiała i wystarczająco obszerna w miejscu jej poszukiwania, dostępna zarówno w miejscu zamieszkania turysty jak i w Toruniu?;
- różnorodności bazy noclegowej – czy turysta wybierając obiekt noclegowy ma szeroki wachlarz możliwości w zależności od standardu, lokalizacji, ceny?;
- standardu – czy miejsce spełniało w subiektywnym odczuciu potrzeby turysty?;
- ceny w stosunku do standardu – czy cena była adekwatna do standardu obiektu, czy usługa noclegu była warta swojej ceny?.

Dostępność informacji o noclegach przez respondentów była oceniana w skali trójstopniowej jako dobra (3 pkt.), przeciętna (2 pkt.) lub zła (1 pkt.) W 2022 r. uzyskała wynik 2,81/3 (w 2021 r. została

oceniona na 2,79). Wśród odpowiedzi zdecydowanie dominują opinie pozytywne.

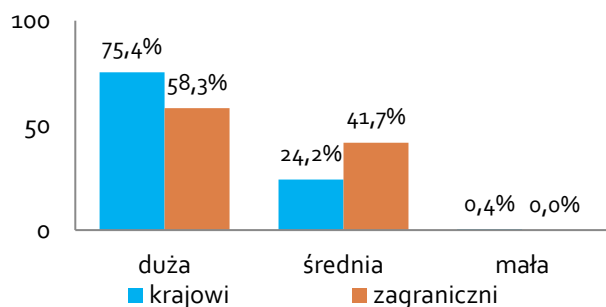
Wykres 26. Jak ocenia Pani/Pan bazę noclegową Torunia pod względem dostępności informacji?

Źródło: badanie własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu w roku 2022

Różnorodność oferty noclegowej poddana była trójstopniowej ocenie (duża – 3, przeciętna – 2, mała – 1). Średnia ocena w 2022 r. wyniosła 2,74/3 (w 2021 r. oceniona została na 2,50). Zróżnicowanie obiektów noclegowych dostępnych w mieście było nieco mniej zadowalające dla turystów zagranicznych niż polskich (wykres 27).

Wykres 27. Jak ocenia Pani/Pan bazę noclegową Torunia pod względem różnorodności?

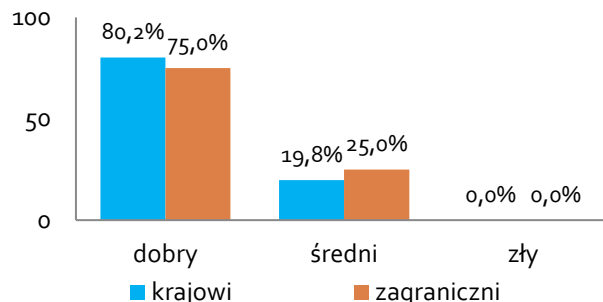

Źródło: badanie własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu w roku 2022

Standard bazy noclegowej w Toruniu według subiektywnych odczuć respondentów był oceniany w skali trójstopniowej (dobry, przeciętny, zły). Średnia ocena standardu w opinii turystów decydujących się na nocleg w obiektach noclegowych

w Toruniu wyniosła 2,80/3 (w 2021 r. – było to 2,70/3). Oceny w tej kategorii w grupie turystów krajowych oraz zagranicznych były zbliżone (por. wykres 28).

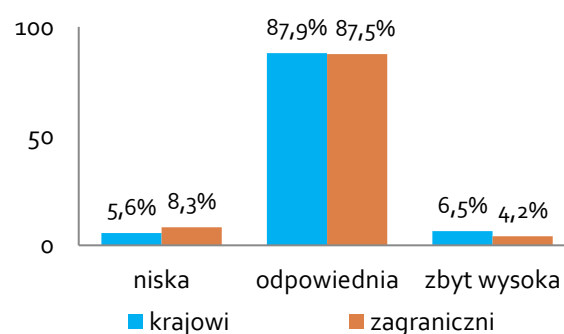
Wykres 28. Jak ocenia Pani/Pan bazę noclegową pod względem standardu?

Źródło: badanie własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu w roku 2022

Cena w stosunku do standardu opiniowana była przez respondentów za pomocą trójstopniowej skali i mogła być niska, odpowiednia lub zbyt wysoka. 3 punkty przypadają za cenę uznaną za niską, 2 za cenę odpowiednią, zaś 1 za zbyt wysoką w opinii turystów. Średnia ocena według gości decydujących się na nocleg w obiektach noclegowych miasta wyniosła 2,0/3 (w 2021 r.: 1,96). W tym przypadku ponownie wystąpiła zbieżność opinii wśród turystów krajowych oraz zagranicznych. Tym samym można przyjąć, że cenę w stosunku do standardu goście uznali za odpowiednią (wykres 29).

Wykres 29. Jak ocenia Pani/Pan bazę noclegową w Toruniu pod względem stosunku ceny do standardu?

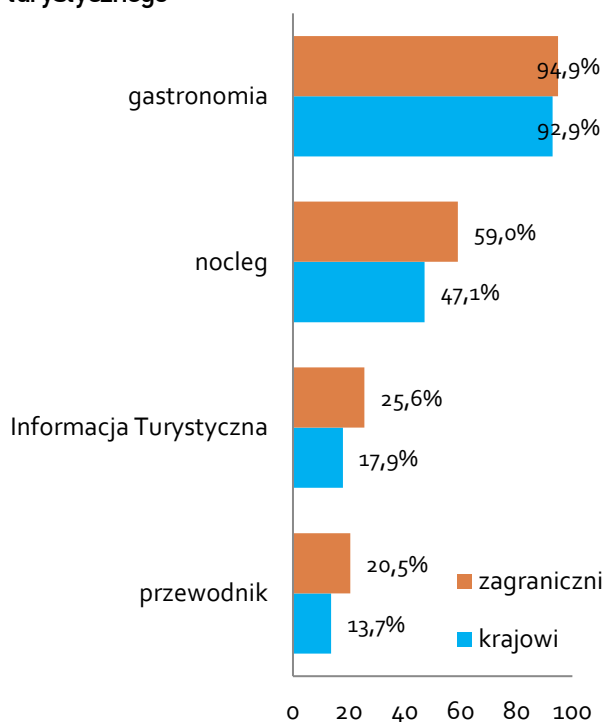
Źródło: badanie własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu w roku 2022

c. WYKORZYSTANIE FORM
OBSŁUGI RUCHU
TURYSTYCZNEGO PRZEZ
RESPONDENTÓW

Ogół usług oferowanych przyjeżdżającym turystom podzielono na cztery główne formy obsługi: usługi przewodnickie, Informację Turystyczną, gastronomię i noclegi. Respondenci proszeni byli o wskazanie w ankiecie tych form obsługi turystów, z których skorzystali bądź mają zamiar skorzystać. Niezależnie czy respondenci już skorzystali z danej usługi, czy jedynie wyrazili taką chęć, odpowiedź była uwzględniana w dalszej analizie.

Okazuje się, że obcokrajowcy stosunkowo chętniej niż odwiedzający Toruń obywatele Polski korzystają z takich usług jak: gastronomia, noclegi, przewodnik czy pomoc Informacji Turystycznej (ryc. 30). Warto jednak zaznaczyć, iż porównując wyniki z lat wcześniejszych ich zainteresowanie wspomnianymi formami obsługi jest wyraźnie mniejsze.

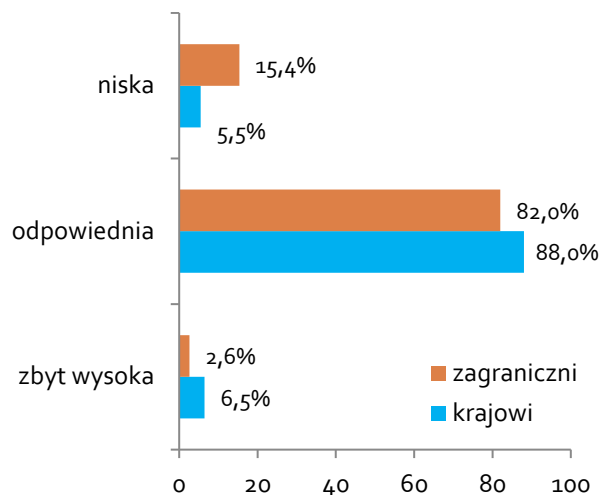
Wykres 30. Wykorzystanie form obsługi ruchu turystycznego

Źródło: badanie własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu w roku 2022

d. BAZA GASTRONOMICZNA
W OPINII RESPONDENTÓW

Wykres 31. Cena w stosunku do jakości usług w restauracjach, barach i pubach w Toruniu w 2022 roku wg korzystających

Źródło: badanie własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu w 2022 roku

Z badania ankietowego wynika, że co najmniej dziewięciu na dziesięciu turystów skorzystało bądź wyraziło chęć skorzystania z gastronomii podczas pobytu w Toruniu. Respondenci proszeni byli o ocenę usług gastronomicznych pod względem ceny w stosunku do standardu. Turyści oceniali toruńskie restauracje w trójstopniowej skali, przy czym najwyższa nota (3) przyznawana była, gdy turysta uznał cenę posiłku za „niską”, średnia (2) za „odpowiednią”, zaś najniższa (1), gdy cena była „za wysoka”, nieadekwatna do jakości. Na tej podstawie ustalono, że cena w stosunku do jakości usług oceniona została przez gości na poziomie 2,0. Jest to lepszy wynik względem r. 2021, kiedy to nastąpił spadek tego wskaźnika (do poziomu 1,67).

Przy analizie odpowiedzi widać pewną dysproporcję wśród osób, które uznały cenę usług gastronomicznych za niską. Turyści zagraniczni, w porównaniu do krajowych, częściej wyrażali taką opinię – różnica ta jest jednak mniejsza niż rok wcześniej.

e. OPINIE
ODWIEDZAJĄCYCH
O WYBRANYCH
ELEMENTACH WIZERUNKU
TURYSTYCZNEGO MIASTA

Każdy turysta biorący udział w badaniu proszony był o ocenę wybranych elementów wizerunku miasta. Goście oceniali dojazd do Torunia, Informację Turystyczną, system oznakowania turystycznego, rozrywkę (kluby, puby itp.), dostępność toalet, transport miejski, atmosferę miasta, bezpieczeństwo, estetykę otoczenia, życzliwość mieszkańców, ofertę spędzenia czasu wolnego i dostępność parkingów w skali pięciostopniowej (5-1; b. dobrze, dobrze, przeciętnie, źle, b. źle).

Wykres 32. Średnie oceny związane z pobytem w mieście: turyści polscy i zagraniczni

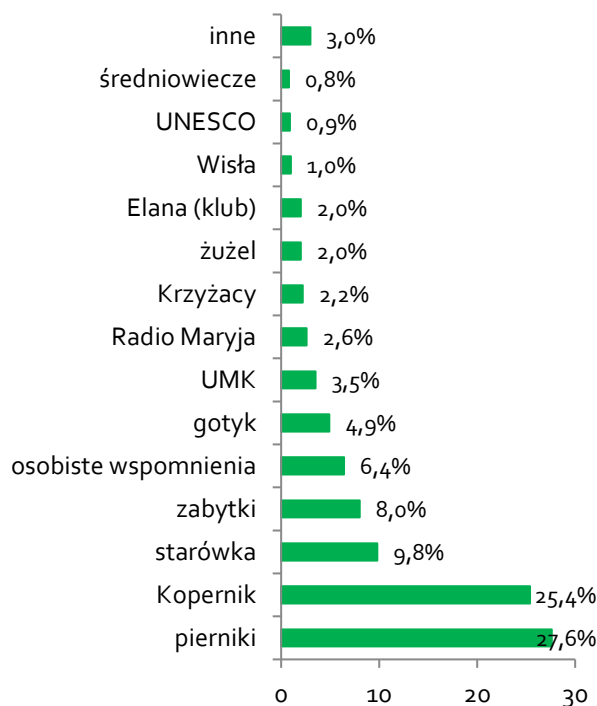
Źródło: badanie własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu – rok 2022

Najwyżej ocenianym elementem wizerunku miasta w 2022 r. była (ponownie) atmosfera, która tym razem uzyskała bardzo wysoką notę 4,92 wśród ogółu turystów (w 2021 r. było to 4,83). Większość pozostałych kategorii oceniona została nieznacznie gorzej, jak np. życzliwość mieszkańców – 4,87, poczucie bezpieczeństwa – 4,83, oferta spędzania wolnego czasu – 4,81, czy toruńska Informacja Turystyczna – 4,75. Dwa elementy wizerunku miasta ocenione zostały jako „przeciętne” (nota poniżej 4,0) – dostępność parkingów oraz toalet. Podobnie było rok wcześniej.

f. SKOJARZENIA Z TORUNIEM
TURYSTÓW
ODWIEDZAJĄCYCH
MIASTO

W kwestionariuszu wywiadu turystom zostało zadane pytanie: *Z czym kojarzy się Pani/Panu Toruń?* Respondenci mogli wytypować wiele skojarzeń, 3 pierwsze brane były do dalszej analizy.

Wykres 33. Łączna suma skojarzeń związanych z Toruniem wśród respondentów w 2022 roku

Źródło: badanie własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu – rok 2022

Badanie przeprowadzone w 2022 r. ponownie wskazało, że Toruń to miejscowość, która ma rozpoznawalną markę i wzbudza wśród przyjezdnych pozytywne, konkretne skojarzenia. Tym razem prawie 93% respondentów potrafiło wskazać i nazwać symbole związane z Toruniem. Rok wcześniej odsetek ten wyniósł 88,2%.

Na podstawie wypełnionych ankiet można stwierdzić, że Toruń kojarzy się turystom głównie z piernikami oraz postacią Mikołaja Kopernika (skojarzenia te występowały średnio w co czwartej odpowiedzi). Nieco rzadziej przywoływana była przez turystów toruńska starówka (prawie 10% wskazań), znajdujące się tam zabytki (8%) oraz osobiste wspomnienia (6,4%).

g. POWODY SZCZEGÓLNEGO
NIEZADOWOLENIA
RESPONDENTÓW
Z POBYTU W TORUNIU

Zgodnie z kwestionariuszem respondenci udzielali odpowiedzi na pytanie: *Co według Pani/Pana można poprawić w Toruniu, żeby turysta był bardziej zadowolony? Czy czegoś brakuje? Czy było coś, co szczególnie się Pani/Panu nie podobało?* Analizując odpowiedzi na to pytanie można zauważyć trudności i problemy, na które turyści natykają się podczas pobytu w Toruniu, a których mieszkańcy miasta nie są w stanie dostrzec. Pytanie ma formę otwartą, więc respondenci sami wskazywali napotkane przez siebie problemy. Turyści mogli udzielić nieskończenie wiele odpowiedzi na ten temat. Trzy pierwsze wskazania uznano za najważniejsze i poddano dalszej analizie. Ankieterzy notowali reakcje gości dokładnie w kolejności pojawiania się odpowiedzi. Dzięki temu można stwierdzić, które problemy otrzymały najwięcej wskazań, a które jako pierwsze przychodziły na myśl respondentom.

W 2022 r. 64,5% respondentów wskazało napotkane trudności i rzeczy, które ich zdaniem

należy w Toruniu poprawić. Odnotowano tym samym wzrost udziału turystów, którzy mieli zastrzeżenia związane z funkcjonowaniem zaplecza turystycznego w mieście. W 2021 r. odsetek takich osób wyniósł 41,9% (w 2019 r. był on jeszcze mniejszy – 31,9%).

Wykres 34. Powody szczególnego niezadowolenia wśród turystów polskich w 2022 roku

Wykres 35. Powody szczególnego niezadowolenia wśród turystów zagranicznych w 2022 roku

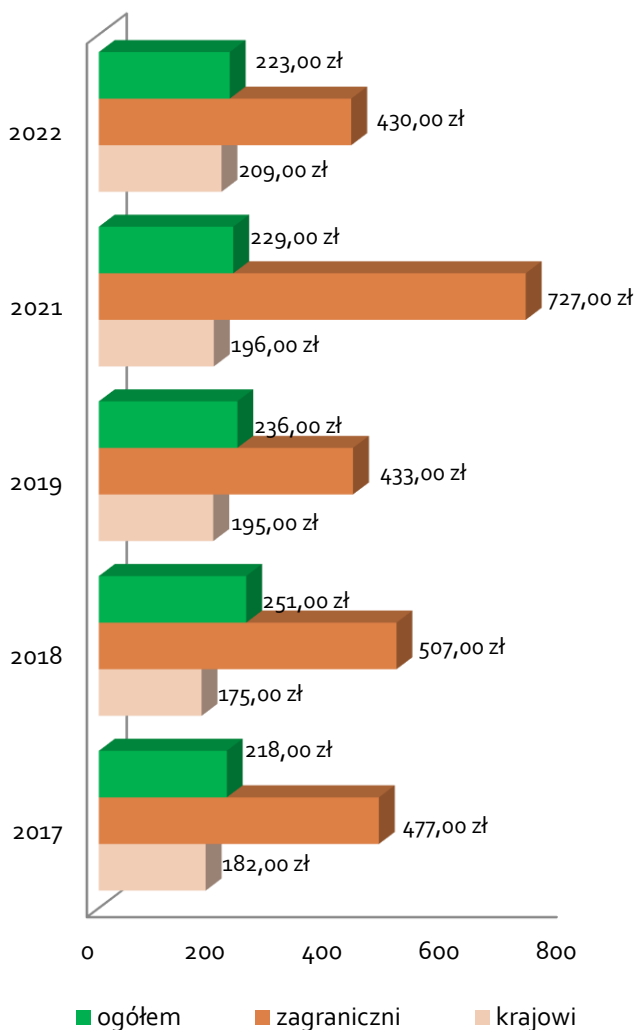
Źródło: badanie własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu – rok 2022

W ubiegłym roku niezadowolenie wśród turystów krajowych wynikało najczęściej z niewystarczającej liczby parkingów / miejsc parkingowych. Udział osób wyrażający taką opinię wzrósł nawet w porównaniu do roku wcześniejszego. Niestety stosunkowo często wciąż pojawiają się opinie o zbyt ograniczonej liczbie dostępnych toalet publicznych w obrębie Starego Miasta (wykres 34). Turyści krajowi zwracają również uwagę na takie aspekty jak: śmieci na ulicach, tłok, niewydajność komunikacji miejskiej czy wysokie koszty pobytu. Co ciekawe tą ostatnią rzecz coraz częściej przywoływali również przybywający do Torunia goście z zagranicy (wykres 35).

h. SZACUNKOWE WYDATKI
TURYSTÓW

Kolejne pytanie zadane respondentom brzmiało: *Ile szacunkowo wydał/a Pani/Pan pieniędzy w czasie pobytu w Toruniu?* W tej części ankiety turysta miał za zadanie podać kwotę, którą zdecydował się przeznaczyć na cały pobyt w Toruniu. W sytuacji, gdy respondenci dopiero co przyjechali do Torunia i tym samym nie zdążyli wydać jeszcze żadnych pieniędzy pytani byli o kwotę, jaką zamierzają przeznaczyć na cały pobyt.

Wykres 36. Średnie deklarowane wydatki na jedną osobę turystów w czasie całego pobytu w Toruniu w latach 2017–2019, 2021–2022 podane w PLN

Źródło: badania własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu – lata 2017–2019, 2021 i 2022

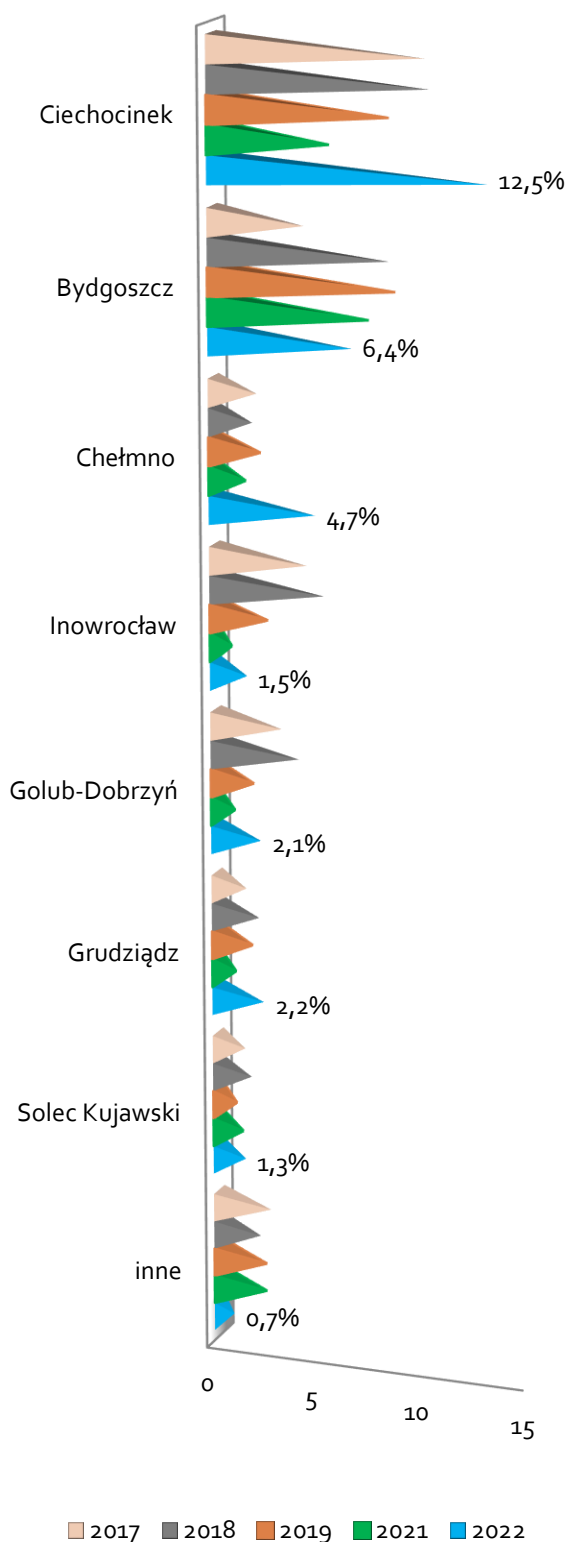
Podobnie jak to miało miejsce w poprzednich edycjach badania, tak samo w r. 2022 różnica pomiędzy wydatkami turystów zagranicznych oraz krajowych jest wyraźna. Turysta zagraniczny podczas pobytu w Toruniu wydał więcej od turysty polskiego średnio o ok. 220 zł. Różnica ta jest przy tym jedną z mniejszych – patrząc z perspektywy ostatnich lat. Wszystko za sprawą wyższych kosztów ponoszonych przez gości z kraju przy jednocześnie oszczędniejszych pobytach obcokrajowców.

i. OKOLICE ODWIEDZANE
PRZY OKAZJI POBYTU
W TORUNIU

Turystom zostało zadane pytanie: *Czy zwiedzał/a Pani/Pan okolice Torunia? Jeśli tak to jakie?* Miało ono charakter pół-zamknięty, czyli część nazw miejscowości (Bydgoszcz, Ciechocinek, Chełmno, Grudziądz, Golub-Dobrzyń, Inowrocław, Solec Kujawski) było wymienione w ankiecie i rola turysty ograniczała się do wskazania tych odwiedzanych przez niego. O półotwartym charakterze pytania świadczył fakt, że w kwestionariuszu było przygotowane miejsce na dopisanie innych nazw miejscowości. W tym wypadku respondenci musieli wykazać się większą znajomością regionu, aby wskazać np. Biskupin czy inne miejscowości. Okazało się, że w ubiegłym roku niemal dokładnie 1/4 respondentów była zainteresowana odwiedzeniem okolicy Torunia (w r. 2021 i 2019 była to wartość podobna). W trakcie przeprowadzania wywiadu badani byli albo przed odwiedzeniem atrakcji w okolicy, albo po. Jeśli respondenci jeszcze nie zwiedzali innych miejscowości, a jedynie tak zadeklarowali, to ankieter domyślnie zaznaczał odpowiedź w kwestionariuszu na „tak”.

W r. 2022 badanie ankietowe wykazało, że turyści, którzy przyjechali do Torunia najchętniej z okolicznych miejscowości odwiedzili/by Ciechocinek. Pozostałe miejscowości, w tym inne kurorty uzdrowiskowe, okazały zdecydowanie mniej popularne. W stawce widocznej na wykresie 37 w ostatnim roku na popularności wyraźniej zyskało Chełmno i Ciechocinek.

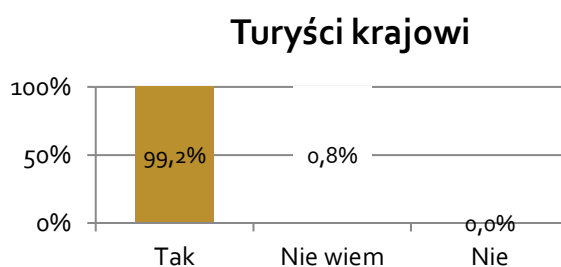
Wykres 37. Okoliczne miejscowości najczęściej odwiedzane przez turystów w latach 2017-2019, 2021-22

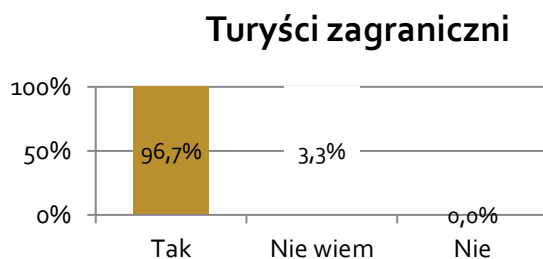
Źródło: badania własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu - lata 2017-2019, 2021, 2022

j. REKOMENDACJA TORUNIA JAKO DESTYNACJI TURYSTYCZNEJ I DEKLARACJA PONOWNEGO PRZYJAZDU DO TORUNIA PRZEZ RESPONDENTÓW

Wykres 38. Struktura odpowiedzi na pytanie: *Czy poleciliby/aby Pani/Pan znajomym odwiedzenie Torunia?*

Wykres 39. Struktura odpowiedzi na pytanie: *Czy poleciliby/aby Pani/Pan znajomym odwiedzenie Torunia?*

Źródło: badanie własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu 2022 roku

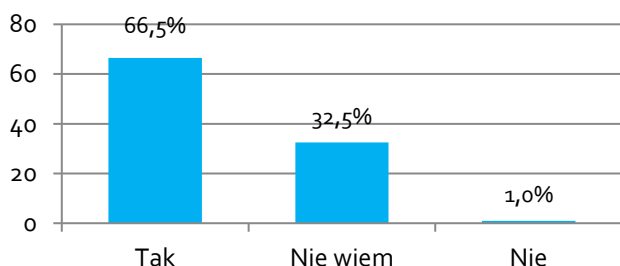
W kwestionariuszu wywiadu respondentom zostało zadane pytanie: *Czy poleciliby/aby Pani/Pan znajomym odwiedzenie Torunia?* Zadowolony z pobytu w Toruniu turysta nie zachowa pozytywnych wspomnień tylko dla siebie, ale wrażeniami podzieli się także ze znajomymi i rodziną. Zachęci tym samym do przyjazdu do Torunia kolejne osoby. Wyniki badania pod tym względem są dla Torunia jednoznaczne i bardzo pozytywne: wśród turystów polskich aż 99,2% (!) poleci wizytę w mieście swoim znajomym (w 2021 r. było to 97,8%), zaś wśród

gości zagranicznych polecenie znajomym Torunia, jako miejsca wartego zobaczenia, zadeklarowało 96,7% respondentów (w 2021 r.: 98,0%).

Turyści odpowiedzieli również na pytanie: *Czy zamierza Pani/Pan jeszcze odwiedzić Toruń?* W tym przypadku $\frac{2}{3}$ respondentów z Polski zamierza ponownie przyjechać do Torunia (w 2021 r. było to ok. 75%), a co trzecia osoba nie ma w tej kwestii zdania (wcześniej co piąta). Obcokrajowcy rzadziej deklarowali wolę ponownego odwiedzenia miasta. Zdecydowanych na taki ruch było 42,1% (spadek z 46,9%), a ta sama ilość respondentów w tej grupie (w 2021 r.: 46,9%) nie potrafiła w tym przypadku dać jednoznacznej odpowiedzi. Prawie 16% (o 10% więcej niż 2021 r.) turystów zagranicznych nie zamierza wracać do Torunia w ogóle.

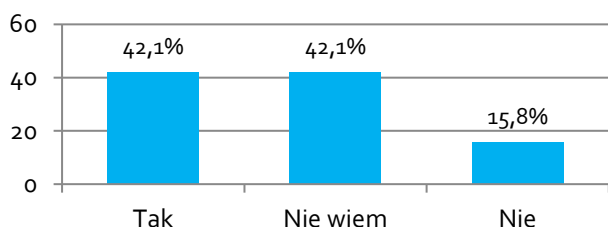
Wykres 40. Deklaracja ponownego przyjazdu do Torunia

Czy wrócisz do Torunia? (turyści krajowi)

Wykres 41. Deklaracja ponownego przyjazdu do Torunia

Czy wrócisz do Torunia? (turyści zagraniczni)

Źródło: badanie własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu 2022 roku

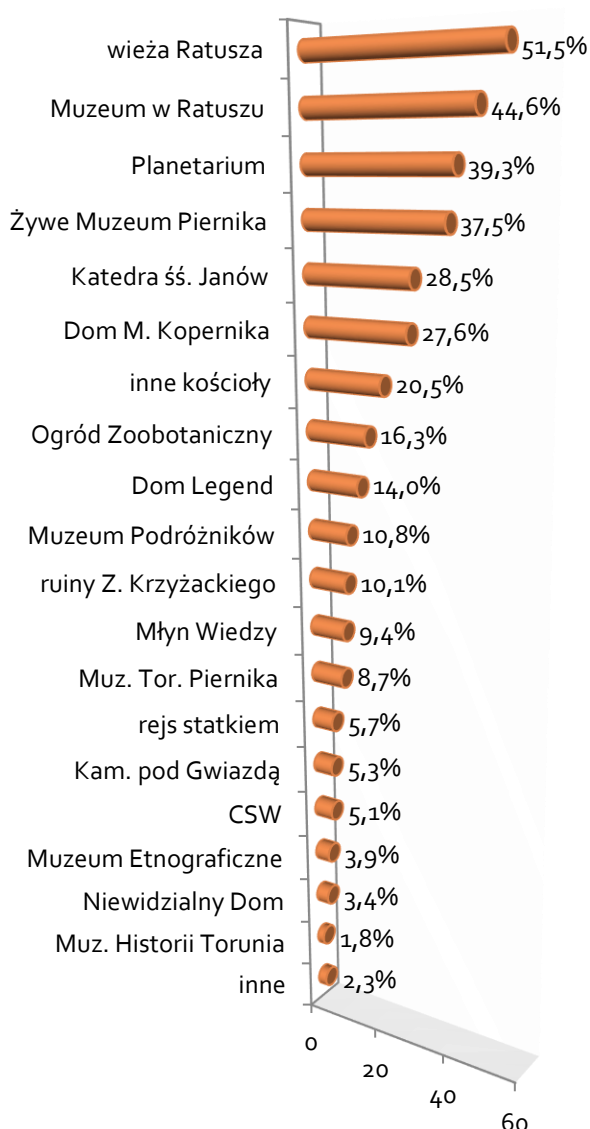
k. RANKING NAJCZĘŚCIEJ ODWIEDZANYCH MIEJSC ORAZ ZWIEDZANYCH ZABYTKÓW TORUNIA

W kwestionariuszu wywiadu turyści proszeni byli o wskazanie: atrakcji, z których skorzystali lub zamierzają skorzystać; zabytków, które już zwiedzili, zobaczyli bądź dopiero mają taki zamiar; miejsc, w które się skierowali bądź planują taki ruch podczas wizyty w Toruniu. Przyjezdny udzielając odpowiedzi wskazuje atrakcje z długiej listy zasugerowanej przez badaczy. Może również dopisać te obiekty, do których się wybrał lub wybierze, a które nie znalazły się wśród wymienionych. Tym samym respondent może wskazać wiele zwiedzanych obiektów. Pytanie to ma częściowo formę deklaratywną, gdyż turyści udzielali odpowiedzi w trakcie zwiedzania, kiedy nie zdążyli jeszcze zobaczyć wszystkich atrakcji. W związku z tym goście zaznaczali zarówno te obiekty, które faktycznie odwiedzili jak i te, do których planowali się udać. Przez powyższy problem trudno ustalić, czy respondent zdążył zobaczyć zadeklarowane w ankiecie atrakcje i zabytki. Tym można tłumaczyć fakt, że dane dotyczące wskazanych przez turystów obiektów nie są równoznaczne z danymi odnoszącymi się do liczby sprzedanych biletów w kasach poszczególnych atrakcji. Przy udzielaniu odpowiedzi na to pytanie respondenci mieli możliwość wskazania kilku obiektów jednocześnie, dlatego też podane procenty w wykresie nie sumują się do stu. Pierwsza część pytania dotyczyła obiektów z reguły biletowanych, do których turyści decydowali się wejść do środka. Goście proszeni byli także o wskazanie atrakcji z wolnym dostępem (takich jak np. Rynek Nowomiejski, sąsiedztwo Krzywej Wieży, Fontanna Cosmopolis czy punkt widokowy na Kępie Bazarowej), które zwiedzili bądź które planowali zwiedzić z zewnątrz wybierając je z listy podanej przez badaczy. Turyści mogli wskazać wiele odpowiedzi.

W rankingu obiektów zwiedzanych wewnątrz pierwsze miejsce, podobnie jak w poprzednich

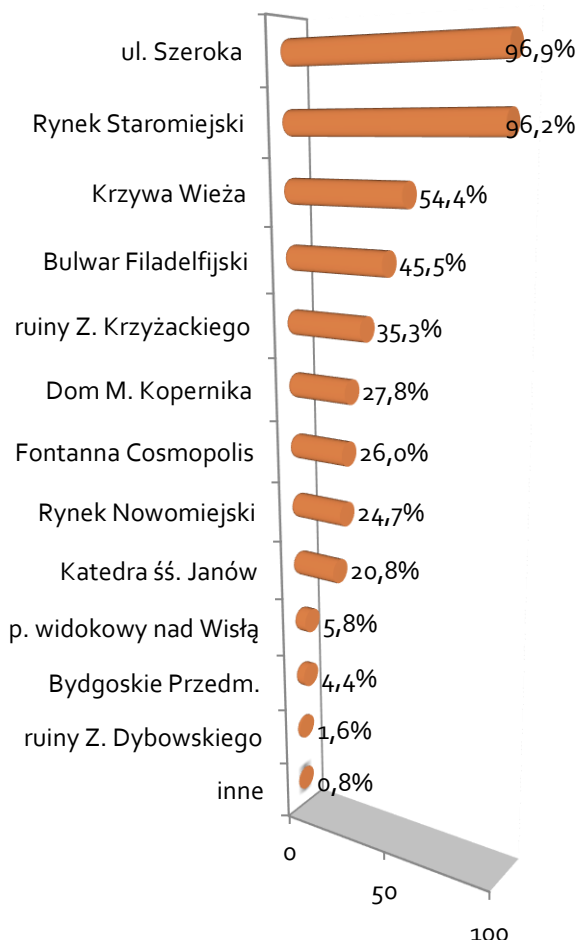
latach, zajęła wieża Ratusza Staromiejskiego, którą w 2022 r. odwiedziło aż 51,5% respondentów (w 2021 r. odsetek ten był zdecydowanie mniejszy – 36,6%). Drugie miejsce w tym rankingu zajęło Muzeum w Ratuszu Staromiejskim – 44,6% (2021: 21,2%) ankietowanych. Z kolei trzecim najpopularniejszym miejscem odwiedzionym przez turystów okazało się toruńskie Planetarium (blisko 40% wskazań; wcześniej 34,7%).

Wykres 42. Procentowy rozkład wskazań na zwiedzane zabytki wewnątrz w Toruniu w 2022 roku

Źródło: badanie własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu – rok 2022

Wykres 43. Procentowy rozkład wskazań na odwiedzane obiekty „z zewnątrz” w Toruniu w 2022 roku

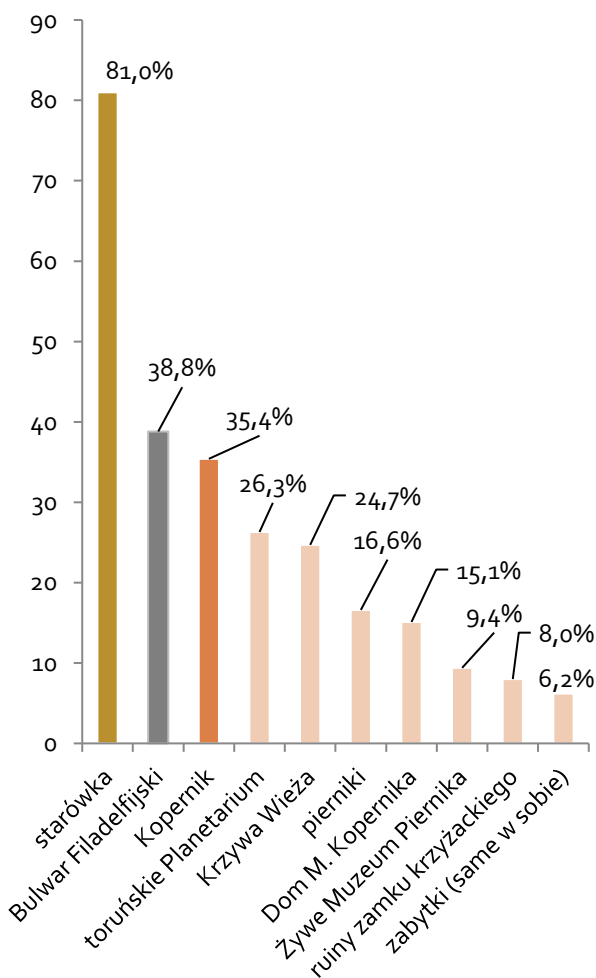
Źródło: badanie własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu – rok 2022

Wśród miejsc i obiektów zwiedzanych z zewnątrz najpopularniejszą okazała się ulica Szeroka. Według prowadzonych badań nawet 96,9% (w 2021 r.: 92,4%) respondentów pojawiło się na tym głównym toruńskim deptaku. Niewiele mniej (96,2%) ankietowanych wskazało również Rynek Staromiejski (rok wcześniej było to 92,4%). Trzecim najczęściej odwiedzanym miejscem z wolnym dostępem było sąsiedztwo Krzywej Wieży (54,4%; wcześniej: 56%). Pomimo wyłączenia z użytkowania Bulwaru Filadelfijskiego pod koniec 2022 roku także wyróżnił się on wysoką frekwencją odwiedzin, podobną do lat poprzednich (wykres 43).

Ostatnie pytanie jakie zostało zadane respondentom miało na celu wymienienie przez nich 3 najlepszych toruńskich atrakcji. Podobnie jak to miało miejsce na wcześniejszych wykresach, wyniki nie sumują się do 100 procent, gdyż ankietowany mógł wybrać jednocześnie 3 obiekty. Analizując odpowiedzi wyraźnie widać, że najlepsze wrażenie (ponownie) u turystów pozostawiła starówka (jako całość). Kolejne miejsca zajęł – będący wówczas jeszcze przed przebudową – Bulwar Filadelfijski. Na podium w tej kategorii uplasował się także wszędobylski Kopernik.

Wykres 44. Procentowy rozkład odpowiedzi na pytanie o najlepszą atrakcję Torunia w 2022 roku

10 NAJLEPSZYCH ATRAKCJI W TORUNIU W 2022 ROKU

Źródło: badanie własne Ośrodka Informacji Turystycznej w Toruniu – rok 2022

4 PODSUMOWANIE

- Na podstawie powyższych analiz oraz danych ilościowych pozyskiwanych z różnych źródeł można stwierdzić, że natężenie ruchu turystycznego w 2022 r. było wysokie, nawet w przypadku porównania do stanu sprzed pandemii koronawirusa (rok 2019 i wcześniejsze). Jednocześnie zauważalnie zmniejszył się w tym ruchu udział turystów z zagranicy, co jest m.in. wypadkową napiętej sytuacji geopolitycznej (s. 5). Potwierdzają to informacje płynące z obiektów hotelowych, które odnotowywały w ub. roku dobre wyniki frekwencyjne, szczególnie w trakcie weekendów i przy wysokim udziale Polaków. Podobnie prezentowała się sytuacja pośród toruńskich atrakcji turystycznych – niektóre z nich sprzedały rekordową liczbę biletów wstępu – duże znaczenie miał przy tym napływ grup szkolnych (częściowo związany z ministerialnym programem „Poznaj Polskę”).
- Na uwagę zasługują fakt, iż w 2022 r. pomimo wyłączenia z użytkowania komercyjnego części bazy noclegowej w Toruniu – w związku z jej zajęciem przez uchodźców z Ukrainy (co najmniej 250 miejsc noclegowych) – liczba turystów nocujących w Toruniu zwiększyła się (r/r) znacząco, wykazując tym samym potencjał do dalszych wzrostów.
- Jednym z najbardziej zauważalnych zmian w roku 2022 był wzrost popularności tzw. apartamentów, jako miejsc zakwaterowania (wykres 24). Wraz z prognozowanym zwiększeniem ruchu turystycznego stanowić może to pozytywny sygnał w przypadku poszukiwania przez sektor prywatny pola do inwestycji. Równolegle sytuacja ta stanowić może administracyjne i logistyczne wyzwanie dla gminy – a dla samego Starego Miasta wiązać z zagrożeniem łączonym ze zbyt dużą ingerencją w jego wizerunek i unikalny charakter.
- Toruń niezmiennie ceniony jest przez gości za wspaniałą atmosferę, zabytki, a także ofertę spędzania czasu wolnego. Niestety pozostają

również problemy na które turyści wskazywali wcześniej: dostępność miejsc parkingowych oraz toalet publicznych (s. 23-24).

- W kontekście wspomnianych wyżej aspektów cenionych przez turystów, kluczowa dla atrakcyjnego wizerunku miasta może okazać się dostępność informacji o planowanych wydarzeniach kulturalnych. W związku z zakończeniem dystrybuowania Informatora Kulturalno-Artystycznego (IKAR) dobrym krokiem może okazać się stworzenie zastępczego źródła informacji dot. oferty artystycznej – np. w formie newslettera lub też wydawnictwa internetowego, rozsyłanego bezpośrednio do zainteresowanych bądź pośrednio: do zarządzających obiektami noclegowymi.
- Kierując się sugestiami turystów (często niezmiennymi od lat) warto szczególną troską objąć najciekawsze – ich zdaniem – zakątki miasta (wykres 44), dzięki czemu Toruń może zyskać kolejne unikatowe atrakcje, z którymi dotychczas nie był mocno kojarzony (por. wykres 33). W tym przypadku respondenci przede wszystkim wymieniają wiślane nabrzeże, które po trwającym remoncie może zyskać potencjał do stania się miejscem pod rekreację, rozrywkę i zwiedzanie.
- Prace remontowe Bulwaru Filadelfijskiego coraz częściej skutkują zachwianiem płynności ruchu drogowego na niektórych ulicach w obrębie Starego Miasta. Zatory drogowe obserwowane są szczególnie wzdłuż ulicy Kopernika. Za newralgiczne miejsca należy uznać w tym przypadku skrzyżowanie z ulicami Piekary oraz Fosa Staromiejska. Fakt ten ma negatywny wpływ nie tylko na komfort i bezpieczeństwo osób kierujących się w to miejsce, ale również na wydajność odpływu ruchu turystycznego z terenu starówki, który to w najbliższych miesiącach będzie się zwiększał. W celu rozwiązania tego problemu pomocne mogą okazać się: reorganizacja kierunku jazdy (w tym przywrócenie możliwości wyjazdu z ul. Kopernika na most drogowy) i/lub zobowiązanie służb do kierowania ruchem drogowym we wspomnianych wyżej punktach.
- W związku z dłuższym okresem wyłączenia z użytkowania ulicy Bulwar Filadelfijski i znajdujących się tam miejsc tymczasowego postoju autokarów niezbędne może okazać się wyznaczenie nowych miejsc tego typu, które znajdowałyby się w niedalekiej odległości od Starego Miasta. Posunięcie to usprawniłoby znacząco organizację przybywających do Torunia wycieczek (szkolnych i innych).
- Za bardzo pozytywny można uznać fakt, iż Toruń jest najczęściej docelowym punktem podróży lub miejscem kilkudniowego pobytu wśród odwiedzających to miasto turystów (wykres 20). Dodatkowo: bardzo cenionym, wartym powrotu i godnym polecenia.
- Biorąc pod uwagę pewne okoliczności, utrudniające planowanie podróży (np. wzrost kosztów wyjazdu) w 2022 r. należy stwierdzić, że gotowość Polaków do podróżowania stała na wysokim poziomie, a stan turystyki w mieście w ostatnim roku dobrze to ilustrował. Światowa Organizacja Turystyki⁹, a także inne źródła wskazują na utrzymanie tego trendu w przyszłości, a zatem również w nadchodzącym sezonie turystycznym – pierwsze tego sygnały są widoczne i zgłaszane przez przedstawicieli branży turystycznej.

**Ośrodek Informacji
Turystycznej w Toruniu**

ul. Szeroka 43

87-100 Toruń

Tel. +48 56 621 09 30, +48 56 621 09 31

e-mail: it@it.torun.pl

⁹ <https://biznes.pap.pl/pl/news/pap/info/3370313,w-2023-roku-swiatowy-ruch-turystyczny-osiagnie-80-95->